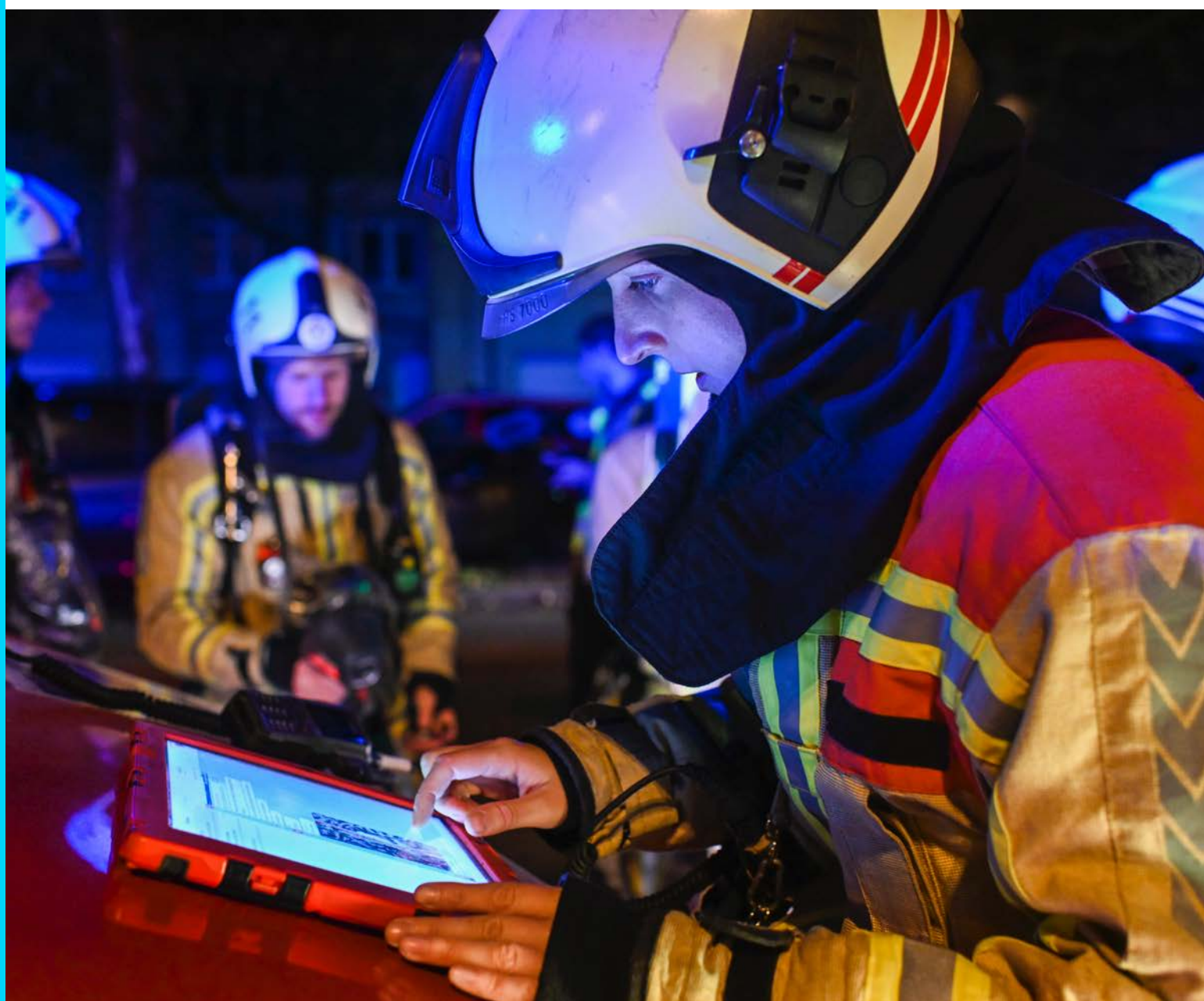

ACTIVITEITENVERSLAG VAN DE HOGE AMBTENAAR VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE

2022-2023

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING: BRU RESPONSE EN EEN ROL VOOR DE BRUSSELAAR IN CRISISBEHEER	6
INSTITUTIONEEL KADER	9
DAGELIJKSE INZET VOOR EEN VEILIG BRUSSEL	10
1. ACTUEEL	11
Terroristische schietpartij van 16 oktober 2023	12
Ontruiming van kraakpanden	12
Beveiliging van de wijk van het station Brussel-Zuid	12
Opvang van mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten	13
Coronaviruspandemie (COVID-19)	14
Ondersteuning multidisciplinaire omkadering van geplande evenementen	14
2. RISICOANALYSE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	16
3. VOORBEREIDING OP CRISSEN VIA NOODPLANNING	18
Een Brusselse crismapping	18
Geactualiseerd ANIP	19
Seveso	19
Extreme weersomstandigheden	20
Elektriciteitsschaarste of gastekort	21
Tunnels	22
Gevangenis van Haren	22
Bioveiligheid	22
Secretariaat-generaal van de Raad (van de Europese Unie)	22
Massa-evacuatie	23
Terreingids D1-D2-D3	23
4. OPERATIONALISERING VAN NOODPROCEDURES	24
Oefeningen	24
Opleidingen	25

IN DE KERN VAN DE BRUSSELSE VEILIGHEID	27
1. OVERLEG MET PARTNERS	28
Op het niveau van de Brusselse gemeenten	28
Op het niveau van de Brusselse agglomeratie	28
Op het niveau van de Belgische provincies	30
Op federaal niveau	31
2. NETWERKVORMING	32
Gewestelijke crisiscentra	32
Brusselse gewestelijke besturen	32
Dir-CP-Ops	32
3. RELATIES MET HET PARLEMENT	33
Bezoek aan het Parlement	33
Hoorzittingen in het Parlement	33
Follow-up van de parlementaire aanbevelingen	33
4. ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN NETWERKING, REPRESENTATIE EN PARTNERSCHAPPEN	35
Terreinbezoeken	35
Herdenkingen en patriottische ceremonies	36
Public relations	37

24/7 VOOR EEN VEILIG BRUSSEL	40
1. DIRECTIE OPERATIONS	41
Wacht- en permanentiediensten	41
Dienst Weapons & Explosives	41
2. DIENST COMMUNICATIE	43
Monodisciplinair plan D5	43
Communicatie-aspecten in het kader van het project BRU response	43
Ontwikkeling van de website	44
Communicatiecampagnes	44
Opvang van begunstigden van tijdelijke bescherming voor Oekraïners	45
CONCLUSIE	46

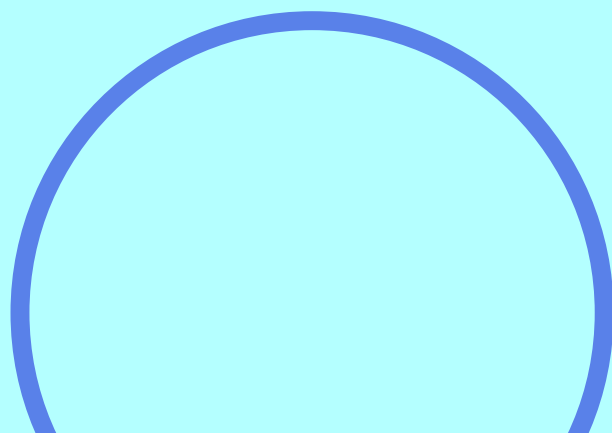
LIJST MET AFKORTINGEN

ADVP	<i>Algemene directie Preventie en Veiligheid</i>
AMS	<i>ANPR Management System</i>
ANIP	<i>Algemeen nood- en interventieplan</i>
ANPR	<i>Automatic Number Plate Recognition</i>
BHG	<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>
BNIP	<i>Bijzonder nood- en interventieplan</i>
BNRA	<i>Belgian National Risk Assessment</i>
CC-GEM	<i>Gemeentelijk Coördinatiecomité</i>
CC-PROV	<i>Provinciaal Coördinatiecomité</i>
CEL-PROV	<i>Provinciale Crisiscel</i>
CEO	<i>Chief Executive Officer</i>
CIC	<i>Communicatie- en Informatiecentrum</i>
CMS	<i>Content Management System</i>
CPX	<i>Command Post Exercise (commandopostoefening)</i>
DBDMH	<i>Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp</i>
Dir-CP-Ops	<i>Directeur van de operationele commandopost</i>
Dir-Jud	<i>Directeur van de federale gerechtelijke politie</i>
DirCo	<i>Directeur-coördinator</i>
DLIV	<i>Directie Lokale Integrale Veiligheid</i>
DPA	<i>Diefstalpreventieadviseur</i>
ECVTW	<i>Evaluatiecomité voor de veiligheid van de tunnels van het wegennet</i>
FDG	<i>Federale diensten van de gouverneurs</i>

FTX	<i>Field Training Exercise</i>
GGC	<i>Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie</i>
GIS	<i>Geografisch informatiesysteem</i>
GSOB	<i>Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur</i>
GVPP	<i>Globaal Veiligheids- en Preventieplan</i>
GVR	<i>Gewestelijke Veiligheidsraad</i>
ION	<i>Instelling van openbaar nut</i>
KB	<i>Koninklijk besluit</i>
KMI	<i>Koninklijk Meteorologisch Instituut</i>
NC 112	<i>Noodcentrale 112</i>
NCCN	<i>Nationaal Crisiscentrum</i>
NMBS	<i>Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen</i>
NPC	<i>Noodplanningscoördinator</i>
NVP	<i>Nationaal Veiligheidsportaal</i>
OCAD	<i>Orgaan voor de Coördinatie en de Analyse van de Dreiging</i>
OESO	<i>Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling</i>
POC	<i>Proof of Concept</i>
RCCR	<i>(Brussels) Regionaal crisiscentrum</i>
SGR	<i>Secretariaat-generaal van de Raad (van de Europese Unie)</i>
SITCEN	<i>Situation Center</i>
SPOC	<i>Single Point of Contact</i>
TTX	<i>Table Top Exercise</i>
WBP	<i>(Gewestelijk) Waterbeheerplan</i>

INLEIDING: BRU RESPONSE EN EEN ROL VOOR DE BRUSSELAAR IN CRISISBEHEER

INLEIDING

INLEIDING: BRU RESPONSE EN EEN ROL VOOR DE BRUSSELAAR IN CRISISBEHEER

Op 8 februari 2023 lanceerde de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie officieel het programma 'BRU response', met als transversaal doel om te zorgen voor meer weerbaarheid bij alle actoren van het Brussels hoofdstedelijk Gewest (hierna 'BHG'). Dit initiatief gaat uit van een dubbele vaststelling: over het algemeen zijn we niet klaar om verschillende mogelijke gebeurtenissen het hoofd te bieden en we moeten ons beter voorbereiden op onvoorziene risico's en onverwachte omstandigheden. Deze vaststelling, gedeeld door de gouverneur van Waals-Brabant, ligt aan de bron van het programma 'BW response', dat als voornaamste inspiratiebron van de hoge ambtenaar heeft gediend tijdens de opbouw van het Brusselse programma. De voorgestelde projecten passen met name in het kader van de aanbevelingen van de overlegcommissie van het Franstalig parlement van Brussel over de volgende vraag: "In welke mate en op welke manier zien de Brusselse burgers hun rol in de preventie, communicatie, beheersing en evaluatie van een crisis?"¹ Daarnaast had de bijzondere COVID-19-commissie van het Brussels Parlement ook gewezen op de nood aan meer betrokkenheid en instemming van de burgers ten aanzien van de maatregelen getroffen tijdens de gezondheidscrisis².

Tot slot ligt dit programma in de geest van de aanbevelingen tot verbetering van het crisisbeheer in België zoals uiteengezet in het *Witboek* dat door een groep van erkende deskundigen, voorgezeten door de gouverneur van Luxemburg Olivier Schmitz, werd uitgewerkt ter attentie van de minister van Binnenlandse Zaken³ en is uitgegeven in april 2023. Het *Witboek* stelt de ontwikkeling van een 'risicocultuur' als transversale aanbeveling, waarvan de maatregelen betrekking hebben op met name de opleiding van de actoren, of ook de betrokkenheid van de burger in alle stappen van de risicocycclus⁴.

Het programma omvat aldus meerdere delen die

zowel betrekking hebben op crisisbeheerprofessionals als op de algemene bevolking. Meer bepaald kent het een opdeling in drie pijlers:

- De ontwikkeling van geïntegreerde netwerken;
- Burgerparticipatie;
- De opleiding van actoren en oefeningen.

Burgerparticipatie is onontbeerlijk.

Om dit specifieke aspect van BRU response te operationaliseren, is in maart 2023 een proefproject opgestart met de drie gemeenten van de politiezone Montgomery (Etterbeek, Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe) alsook vertegenwoordigers van de betrokken politiezone. Het project, aangestuurd door de korpschef van de politiezone Michaël Jonniaux, biedt de gelegenheid om de werking van de burgerreserves precies te bepalen, de nodige tools (FAQ, overeenkomsten, inschrijvingsformulieren enz.) uit te werken en het proces te finetunen om dit vervolgens te kunnen uitbreiden naar alle geïnteresseerde Brusselse gemeenten.

Er werden drie burgerontmoetingen georganiseerd (op 18 september, 26 september en 3 oktober) in de gemeenten van het proefproject om de belangrijkste principes van crisisbeheer te presenteren aan de bevolking en daarnaast geïnteresseerde burgers uit te nodigen om zich in te schrijven om deel uit te maken van de gemeentelijke burgerreserve van civiele veiligheid. In elke gemeente waren talrijke inwoners aanwezig op de ontmoetingen; er is een groep vrijwilligers geïdentificeerd voor het vervolg van dit project.

1 Zie <https://democratie.brussels/assemblies/gestion-crise?locale=nl> (geraadpleegd op 22/09/2023).

2 Aanbevelingen van de Bijzondere Commissie voor de aanpak van de COVID-19-pandemie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, aangenomen door het Parlement en het Verenigd College op 5 maart 2021 (hierna Aanbevelingen van de COVID-19-commissie).

3 Annelies Verlinden.

4 SCHMITZ O. et al., *Witboek. Aanbevelingen tot verbetering van het crisisbeheer in België*. Commissie van deskundigen inzake crisisbeheer, 2023. Hier beschikbaar: https://www.ibz.be/sites/default/files/media/docs/witboek_vdef.pdf

INSTITUTIONEEL KADER

Ter herinnering, als gevolg van de zesde staatshervorming heeft de bijzondere wetgever een tweeledig systeem ingevoerd voor de verdeling van de bevoegdheden die voorheen werden uitgeoefend door de gouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad (functie die sindsdien is afgeschaft), door deze bevoegdheden hoofdzakelijk toe te vertrouwen aan de minister-president en gedeeltelijk aan de hoge ambtenaar. Diezelfde hervorming heeft het ook mogelijk gemaakt verschillende verantwoordelijkheden op het gebied van veiligheid toe te vertrouwen aan de Brusselse agglomeratie. Zo werd de instelling van openbaar nut (ION) safe.brussels in 2016 opgericht om de uitvoering van deze nieuwe opdrachten te ondersteunen en te coördineren⁵.

Enkele jaren later treedt op 12 juli 2022 de ordonnantie van 30 juni 2022 in werking om de uitoefening van de opdrachten van de hoge ambtenaar bedoeld in artikel 48, derde lid, van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen toe te vertrouwen aan de leidend ambtenaar van safe.brussels. De ordonnantie is bedoeld om het veiligheidsmodel zoals het aanvankelijk in het kader van de oprichting van safe.brussels is bedacht, te doen evolueren. Ze verduidelijkt de operationele verdeling van de bevoegdheid inzake crisisbeheer op het grondgebied van het BHG met het oog op de totstandbrenging van een eenheid van commando.

De uitoefening van het mandaat van hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie omvat verder een aanzienlijk aantal protocollaire taken, zoals het verwelkomen en begeleiden van leden van de koninklijke familie, het deelnemen aan patriottische evenementen, het toekennen van koninklijke brevetten, enz. Hiertoe heeft de minister-president van het BHG een standpunt gevraagd bij de minister van Binnenlandse Zaken om een duidelijk statuut toe te kennen aan dit protocollaire luik van de opdrachten toegewezen aan de hoge ambtenaar. Op 18 juli 2023

heeft de minister van Binnenlandse Zaken de toekenning bevestigd van een protocollair statuut dat identiek is aan het statuut toegewezen aan de provinciegouverneurs, zowel op het vlak van rangorde als op het vlak van gebruiken en privileges.

⁵ Ordonnantie van 28 mei 2015 tot oprichting van een instelling van openbaar nut waarin het beheer van het preventie- en veiligheidsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is samengebracht, B.S., 10 juni 2006.

DAGELIJKSE INZET VOOR EEN VEILIG BRUSSEL

1. ACTUEEL

Het eerste jaar van het mandaat van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie⁶ vond plaats tegen een achtergrond van veelbewogen crisisbeheer. Het gaat dan bijvoorbeeld over de nodige coördinatie van giften en ondersteuning uit Brussel voor de Waalse gemeenten getroffen door de overstromingen, het beheer van maatschappelijke spanningen met betrekking tot de COVID-19-pandemie en de opvolging van maatregelen in dit verband, of verder nog de crisisbeheersactiviteiten op provinciaal niveau gedurende drie maanden na de start van de oorlog in Oekraïne.

2023 zelf kende ook talrijke uitdagingen, zowel op het vlak van crisisbeheer als qua coördinatie-inspanningen gevraagd door het federale, gewestelijke en ook gemeentelijke niveau.

A. TERRORISTISCHE SCHIETPARTIJ VAN 16 OKTOBER 2023

Op de avond van 16 oktober 2023, net voor de voetbalmatch België-Zweden, vond omstreeks 19.15 uur een aanval met een vuurwapen plaats tegen drie personen op het kruispunt van het Sainctelette-square en de Negende Linielaan in Brussel. Daarbij werden twee slachtoffers van Zweedse origine dodelijk getroffen.

Hierop heeft de hoge ambtenaar het vooralarm van de provinciale fase afgekondigd in het kader van het noodplan 'terrorisme'. Bijgevolg kwamen de leden van het provinciaal coördinatiecomité (CC-PROV) samen in het Regionaal crisiscentrum (RCCR). Kort daarna, bij de overgang naar de federale alarmfase, is deze bijeenkomst omgevormd tot provinciale crisiscel (CEL-PROV). Tegelijkertijd bepaalde het Coördinatieorgaan voor de dreigingsanalyse (OCAD) het dreigingsniveau voor Brussel op niveau 4 en voor de rest van België op niveau 3.

De hoge ambtenaar zat gedurende de nacht de multidisciplinaire CEL-PROV voor, met daarin onder meer de vertegenwoordiger van de minister-president evenals de burgemeester van Brussel-Stad (bijgestaan door zijn kabinetchef en zijn noodplanningscoördinator (NPC)). De CEL-PROV vond plaats in het RCCR, met momenten van multidisciplinair overleg alsook monodisciplinaire operationalisering.

Tussentijds nam deze CEL-PROV deel aan digitaal overleg gecoördineerd door het Nationaal Crisiscentrum (NCCN) om de uitdagingen van de situatie te bespreken en te overleggen over de te nemen maatregelen. Een van de voornaamste uitdagingen was de ordelijke evacuatie van de bezoekers in het voetbalstadion (en met name de veiligheid van de Zweedse supporters); gelet op de gelijktijdige zoektocht naar de verdachte van de aanslag.

Parallel hiermee, en tot de opheffing van de fase op 18 oktober, werd informatie verstrekt aan de bevolking (waarschuwing van het publiek en doorverwijzing naar de website van het NCCN) evenals aan verschillende netwerken die safe.brussels heeft samengesteld (zie hoofdstuk 1 'Overleg met de partners') :

- gemeentelijke noodplanningscoördinatoren;
- veiligheidscel (hoofden van de disciplines);
- leden van het netwerk van gewestelijke besturen;
- leden van de GVR (in het bijzonder de 19 burgemeesters van het Gewest);
- de medewerkers van safe.brussels.

Het incident was ook de gelegenheid om de alarmprocedures evenals de interne crisisbeheerprocedures toe te passen. Via de verschillende debriefings konden werkpunten worden geïdentificeerd waar bijzondere aandacht naar zal gaan in de toekomstige werkzaamheden van de provinciale veiligheidscel.

B. ONTRUIMING VAN KRAAKPANDEN

De eerste helft van 2023 werd gekenmerkt door een reeks ontruimingsacties van kraakpanden uitgevoerd door de gemeenten in toepassing van beslissingen van Justitie. In het kader van drie ontruimingen vroeg de desbetreffende burgemeester ondersteuning aan de hoge ambtenaar en haar medewerkers⁷.

Aangezien deze acties coördinatie vereisten tussen verschillende disciplines (medische bijstand/screening, beveiliging van de openbare weg, vervoer van personen naar hun opvangplaatsen enz.) vormde de expertise van de hoge ambtenaar en haar kennis van de verschillende partners van de interventiediensten een troef voor de gemeentebesturen.

In het kader van de herhuisvestingsoperatie van de bewoners van het Schaarbeekse gebouw, werd de infrastructuur van het RCCR ter beschikking gesteld van de gemeente.

C. BEVEILIGING VAN DE WIJK VAN HET STATION BRUSSEL-ZUID

Sinds de avond van 22 juli 2023, waarop een Antwerpse familie getuige was van een hevige vechtpartij tussen personen met gebruik van een steekwapen, vergrootte de media-aandacht rond de veiligheidsproblematiek in en rond het station Brussel-Zuid. Op 18 augustus heeft de publicatie van een open brief van de *Chief Executive Officer* (CEO) van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS) aan de minister van Mobiliteit en Binnenlandse Zaken, de burgemeesters van Sint-Gillis

en Anderlecht alsook de minister-president van het BHG, de aandacht van de media en van de politiek voor deze situatie verder vergroot.

In dit kader heeft de hoge ambtenaar op 21 augustus 2023 verzocht om deel te nemen aan een overlegvergadering georganiseerd door het kabinet van de premier. Hierna kreeg de hoge ambtenaar op 25 augustus de verantwoordelijkheid voor de coördinatie van een van de drie pijlers van de nationale strategie voor de geïntegreerde aanpak van de criminaliteit en illegaliteit in en rond het Brussels Zuidstation. Concreet gaat het over pijler nr. 2, gericht op de sociaal-medische problematieken en de openbare netheid. De grootste uitdaging binnen deze pijler is de betrokkenheid van een groot aantal actoren van het gemeentelijk, gewestelijk of gemeenschapsniveau, alsook uit het middenveld.

Op nationaal niveau werd dus een actieplan uitgewerkt op basis van een akkoord tussen de verschillende federale, gewestelijke en gemeentelijke autoriteiten rond drie werkpijlers:

- ten eerste, de bestrijding van de criminaliteit, een pijler aangestuurd door de federale politie en de politiezone Zuid;
- ten tweede het aspect van de sociaal-medische problematieken en de openbare netheid als pijler nr. 2 geleid door de hoge ambtenaar;
- ten derde, de infrastructuur en leefbaarheid als pijler nr. 3 die de NMBS en Infrabel aanstuurde.

De geplande methodologie en de uitvoering van deze werkzaamheden waren gebaseerd op die van het NCCN om het plan op korte termijn uit te werken in operationele initiatieven, alsook drie afzonderlijke actieplannen rond de aangehaalde werkpijlers en een evaluatieprogramma.

Met betrekking tot de coördinatiewerkzaamheden die zijn uitgevoerd voor deze specifieke opdracht⁸, waren de nagestreefde doelen voor de tweede

⁷ Paleizenstraat 48, Schaarbeek: 14 en 15 februari 2023; Mathuisstraat 25, Sint-Joost-ten-Node: 27 maart 2023; Gulle-delle 100, Sint-Lambrechts-Woluwe: 18 april 2023.

⁸ Deze was toegewezen aan een gedecentraliseerde autoriteit van de federale overheid waarbij alles betrekking had op specifiek gewestelijke materie.

werkpijler om enerzijds de situatie in verband met de daklozen ter plaatse aan te pakken (inclusief migranten, ongeacht hun administratieve situatie) met de nodige medewerking van de bevoegde federale diensten en om anderzijds het probleem van verslaving en gezondheidsproblemen aan te pakken, net als de openbare netheid in het stationsgebouw en in de onmiddellijke omgeving te herstellen.

In de praktijk, binnen een extreem krappe termijn van maar enkele dagen, heeft de hoge ambtenaar meerdere essentiële partners bijeengebracht afkomstig uit de lokale, gewestelijke, gemeenschaps- en federale autoriteiten, waaronder:

- de gemeenten Sint-Gillis, Anderlecht en Brussel-Stad;
- de politiezone Zuid en de Directeur-coördinator van Brussel (administratieve federale politie);
- de Dienst Vreemdelingenzaken en FEDASIL;
- de GGC en de COCOF;
- de FOD Justitie en het Nationaal Drugscommissariaat;
- de NMBS en de MIVB;
- Net Brussel.

De werkmethode was gebaseerd op het identificeren van concrete acties met als doel het plan voor werkpijler 2 samen te stellen. In samenwerking met de coördinatoren van de pijlers 1 en 3 werd een chronologie bepaald met drie termijnen: korte, middel-lange en lange termijn. Er werd ook een geografische afbakening vastgesteld, met een geografische actie-perimeter vastgesteld op een kaart.

Vanaf de eerste plenaire vergadering van werkpijler 2 op 29 augustus 2023 zijn vier subwerkgroepen samengesteld zodat alle partners aan safe.brussels een eerste lijst van acties konden verstrekken:

- een WG migranten/Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen geleid door de AD van de dienst Vreemdelingenzaken;
- een WG netheid geleid door Net Brussel;

- een WG verslaving, dakloosheid en mentale gezondheid geleid door de GGC;
- een WG communicatie geleid door safe.brussels.

Ondanks de korte termijnen is elk van deze subwerkgroepen erin geslaagd om de volgende dag hun lijst van acties mee te delen waarover overleg is gepleegd met zowel het kabinet van minister Maron en dat van de minister-president als met de coördinatoren van de andere werkpijlers.

Op donderdag 31 augustus, met dank aan de inspanningen van de partners alsook van talrijke medewerkers en de directeurs van safe.brussels, werd het actieplan van pijler nr. 2 voorgesteld aan het NCCN en is het vervolgens verder op punt gesteld en aangevuld.

D. OPVANG VAN MENSEN DIE DE OORLOG IN OEKRAÏNE ONTVLUCHTEN

Bij gebrek aan gecoördineerd beheer op het federale niveau en om het hoofd te bieden aan de rechtstreekse gevolgen van de oorlog in Oekraïne op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, heeft de hoge ambtenaar op 15 maart 2022, in overleg met de minister-president en na raadpleging van de burgemeesters, beslist om de provinciale crisisbeheerfase op het niveau van de Brusselse agglomeratie op te starten.

Door de problemen in het Zuidstation van Brussel, het punt van binnenkomst in België van mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten, moesten de Brusselse autoriteiten de facto dringend actie nemen met betrekking tot de massale toestroom van mensen zonder huisvestingsoplossing. Dit laatste punt onderscheidt de hoofdstad van de andere regio's van België, die minder impact ondervinden van dat gebruik van diensten voor burgers. Bovendien werd het uitvergroet door de geopolitieke bezorgdheden met betrekking tot het conflict en door de schatting van de federale evaluatiecel inzake de verwachte migratiestroom⁹.

⁹ Destijds werd volgens de schattingen van het NCCN verwacht dat in de zomer van 2022 in totaal 200.000 mensen op de vlucht op het Belgische grondgebied zouden aankomen.

Hoewel het aantal vluchtelingen uit het land sterk gedaald is in 2023, wordt de situatie verder opgevolgd met een monitoring van de migrantenstromen en het beheer daarvan. Er wordt ook nog steeds voorzien in administratieve ondersteuning voor de vergaderingen van de gewestelijke *Taskforce* voorzeten door de minister-president.

Ook blijft safe.brussels leiding-geven aan de gewestelijke WG7 'Communicatie', waarbinnen overleg plaatsvindt over de inhoud van de gewestelijke website die aan deze kwestie gewijd is of over de informatie voor de verschillende doelgroepen.¹⁰

Ten slotte neemt safe.brussels nog altijd deel aan de verschillende werkgroepen die zijn opgezet door het NCCN.

E. CORONAVIRUSPANDEMIE (COVID-19)

Hoewel de federale fase betreffende de coördinatie en het beheer van de COVID-19-crisis op 13 maart 2020 was ingegaan, droeg de hoge ambtenaar die toen¹¹ was belast met het doorgeven en toepassen van de op het federale niveau genomen beslissingen, de verantwoordelijkheid om de maatregelen in die context te nemen. Toen de nieuw benoemde hoge ambtenaar op 26 juli 2021 aantrad, zette ze de uitvoering van die opdrachten voort.

Sindsdien, in 2023, hebben de diensten van safe.brussels die de hoge ambtenaar ondersteunen, deelgenomen aan het evaluatieproces rond het beheer van de COVID-19-crisis door België. Dit proces werd uitgevoerd door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) en vereiste de deelname van personeel aan gesprekken alsook online bevestigingen.

F. ONDERSTEUNING MULTIDISCIPLINAIRE OMKADERING VAN GEPLANDE EVENEMENTEN

Volgens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 zijn de bevoegde autoriteiten verantwoordelijk voor de noodplanning op hun respectievelijke grondgebied¹², wat implementatie en actualisering inhoudt van de nodige acties op het vlak van noodplanning op basis van de analyse van de op het grondgebied aanwezige risico's.

In deze context, en om de multidisciplinaire omkadering van supralokale evenementen zo goed mogelijk voor te bereiden, werden de follow-up en de omkadering van multidisciplinaire evenementen binnen de diensten verdeeld.

Net als de voorgaande jaren stond safe.brussels doorheen 2023 in voor de multidisciplinaire omkadering en organisatie van de hulp- en interventiediensten voor de volgende geplande evenementen: de '20 km door Brussel' op 29 mei, de 'BXL Tour' op 18 juni, de feestelijkheden ter gelegenheid van 21 juli en de 10 jaar koningschap van koning Filip, de 'Autoloze zondag' op 17 september, de oudejaarsavond op 31 december alsook verschillende gewone en buitengewone Europese toppen doorheen het jaar.

Verder ging er vanaf 2023, in het kader van de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de EU in de eerste helft van 2024, ook aandacht uit naar de voorbereiding van de multidisciplinaire omkadering van evenementen die zullen plaatsvinden in dat kader. Hiervoor hebben de medewerkers van de hoge ambtenaar deelgenomen aan verschillende coördinatievergaderingen van het NCCN.

¹¹ Viviane Scholliers (hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie van 2016 tot 2021).

¹² Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning en het beheer van noodsituaties op het gemeentelijk en provinciaal niveau en betreffende de rol van de burgemeesters en de provinciegouverneurs in geval van crisisgebeurtenissen en -situaties die een coördinatie of een beheer op nationaal niveau vereisen, *B.S.*, 27 juni 2019, art. 3.

2. RISICOANALYSE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

De medewerkers van de hoge ambtenaar bij safe.brussels voor de bevoegdheden inzake noodplanning en crisisbeheer hebben een eerste analyse uitgewerkt van de risico's die zich stellen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de periode 2022-2024. Gelet op het belang van deze opdracht werd de uitwerking van deze analyse snel als prioriteit geïdentificeerd, zoals bevestigd door de Veiligheidscel begin 2022¹³.

Deze analyse is gebaseerd op een *'all risk approach'* (een aanpak die alle soorten risico's in overweging neemt), uitgaande van het principe dat de geïdentificeerde risico's, indien ze zich zouden voordoen, een coördinatie en beheer zouden vereisen op gewestelijk (provinciaal) niveau. De *Belgian National Risk Assessment (BNRA) 2018-2022*, de nationale risico-beoordeling voor België uitgevoerd door het NCCN in 2018 vormde de inspiratiebron voor de methodologie.

Op basis van het voorbereidende werk eerder in het jaar is een digitale enquête opgemaakt en uitgezonden in november en december 2022 om alle geïdentificeerde en omschreven risico's te laten beoordelen door een groep van deskundigen, hoofdzakelijk uit de gewestelijke administraties en de hulp- en interventiediensten van het BHG. Voor elk risico zijn de waarschijnlijkheid en de impact ingeschat.

De risico's zijn onderverdeeld in vier categorieën, analoog met de *BNRA 2018-2022*:

- **Natuurlijke risico's:** overstromingen, hittegolven of droogte enz.;
- **Technologische risico's:** transportrisico's (al dan niet met gevaarlijke stoffen), een incident in een Seveso-bedrijf of industriële verontreiniging;
- **Gezondheidsrisico's:** epidemieën, risico's m.b.t. vervuilingsspieken enz.;

- **'Man-made'-risico's:** risico's veroorzaakt door een menselijk handelen gekenmerkt door kwaadwillige intentie (aanvallen tegen *'soft targets'*, tegen kritieke entiteiten of overheidsinstellingen en cybercriminaliteit).

In totaal hebben vijftig personen, verdeeld over vier deskundigenpanels (een per categorie) deelgenomen aan de enquête. Daarnaast is ook een groep van gemeentelijke NPC's gevraagd om te reageren op de enquête met betrekking tot elk van de vier categorieën.

Na analyse van de enquêteresultaten vond er in januari 2023 overleg plaats met de vier deskundigenpanels en de groep van gemeentelijke NPC's. Tijdens deze panels zijn de verschillende fases van het risicoanalyseproces toegelicht en zijn de resultaten van de risicoanalyse voorgesteld en besproken, net als de volgende stappen van het proces.

Op basis van alle stappen van het risicoanalyseproces en de feedback van de deskundigen, konden de belangrijkste risico's voor het BHG worden geïdentificeerd. De lijst van deze sleutelrisico's heeft voornamelijk betrekking op *'safety risks'*: natuurlijke, technologische of gezondheidsrisico's die een potentiële dreiging vormen voor het welzijn of de gezondheid van de bevolking, zoals de impact van extreme weersomstandigheden, gezondheidsrisico's of ongevallen. De belangrijkste risico's die voor het BHG geïdentificeerd zijn in deze categorieën zijn: hitte, storm, droogte en overstromingen, grootschalige incidenten in een spoortunnel of station, brand in een hoogbouw of wegtunnel, verkeersongeval waar gevaarlijke producten bij betrokken zijn, epidemie en vervuilingsspieken.

Een laatste categorie betrof de zogenaamde *'man-made'* of *'security risks'*: het gaat hier om door de mens veroorzaakte en intentionele schade die wordt aangericht. Hieronder vallen als belangrijkste risico's een aanval tegen soft targets, een aanval tegen een kritieke entiteit en cybercriminaliteit.

¹³ Overtienkomstig het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is de hoge ambtenaar belast met het identificeren en analyseren van de risico's op het grondgebied van het BHG.

In maart 2023 werd de risicoanalyse BHG 2022-2024 voorgesteld aan het kabinet van de minister-president, aan de provinciale veiligheidsceel en aan het platform van gemeentelijke noodplanningscoördinatoren. In augustus werd het syntheserapport door de hoge ambtenaar bezorgd aan alle belanghebbenden: de minister-president, de algemene directie van de deelnemende gewestelijke administraties, de 19 burgemeesters en NPC's, de disciplines en leden van de veiligheidsceel en de deelnemende experts uit andere, niet-gewestelijke instanties zoals KMI, NMBS, Infrabel, FANC, Elia, OCAD en VSSE.

Met de uitvoering van het hele proces stellen we vast dat de uitwisselingen met de partners en de verkregen informatie minstens even belangrijk zijn als het eindresultaat. Deze inspanning heeft wezenlijk bijgedragen aan de bewustwording rond de verschillende risico's in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De sensibilisering over de risico's en de nauwere betrokkenheid van alle partners garanderen de ontwikkeling van een echte risicocultuur. Zoals gepland in de risicocycclus is het, na de identificatie en analyse van de risico's, nodig om te werken aan risicopreventie en -beperking om noodsituaties te voorkomen of hun impact te verminderen. Dit moet gebeuren op het niveau van alle betrokken actoren in Brussel.

Via de website van safe.brussels en andere media-kanalen wordt informatie verstrekt over de risico's, alsook over de manieren om zich voor te bereiden en de handelen bij een noodsituatie¹⁴. In het kader van de noodplanning is het immers de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteit om de risico's op het grondgebied niet enkel te identificeren en te analyseren, maar ook om de bevolking erover te informeren.

In de loop van 2023 is actief deelgenomen aan de verschillende fases van het *BNRA 2023-2026*, de nationale risicobeoordeling voor België georganiseerd door het NCCN, voor de risico's 'failure of emergency organisations' en 'civil unrest'.

14

Een specifieke pagina over de identificatie van risico's is toegevoegd aan de website van de instelling: <https://safe.brussels/nl/bereid-je-voor>

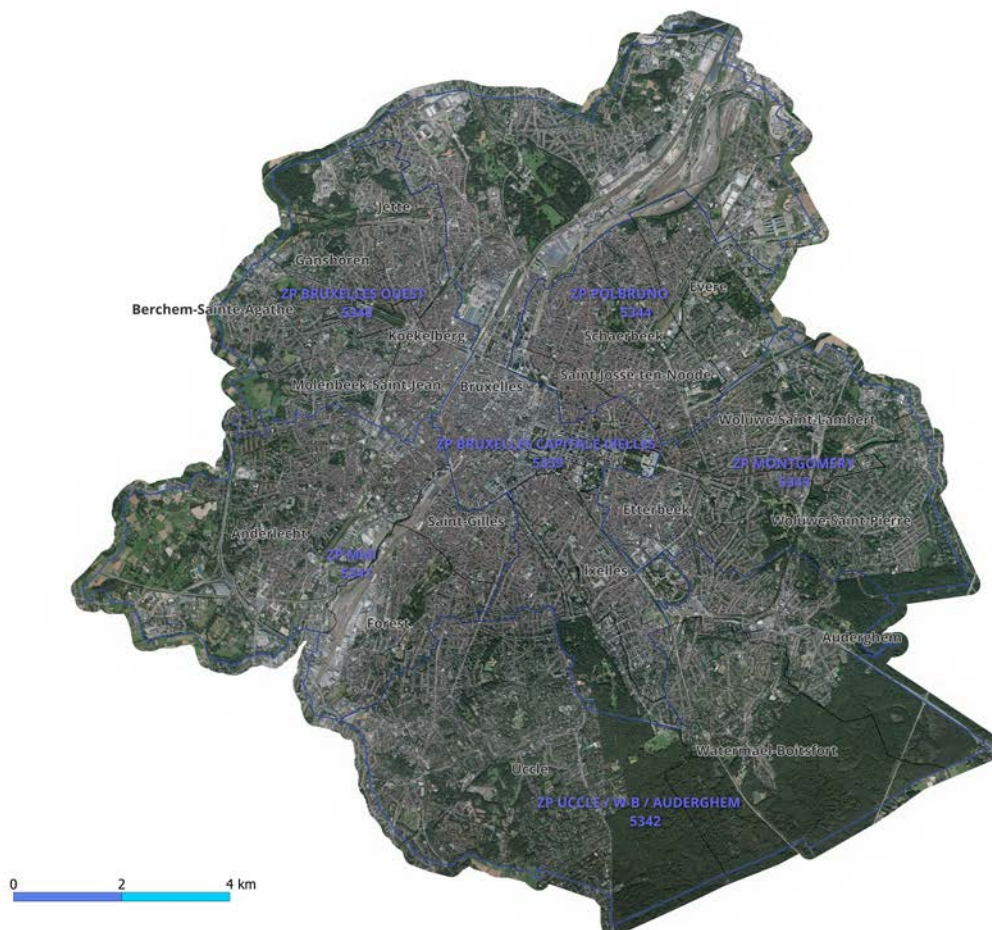
3. VOORBEREIDING OP CRISSEN VIA NOODPLANNING

A. EEN BRUSSELSE CRISISMAPPING

Er is momenteel een POC (*proof of concept*) in afwerkingsfase met het oog op het implementeren van een evenement- of crisisbeheermodule in een tool die bij sommige gewestelijke partners al in gebruik is: *Cartostation*. Dit is een modulair en *open source* 'geografisch informatiesysteem' (GIS) waarin kaarten kunnen worden aangemaakt, bewerkt en verspreid naar gesloten groepen of het brede publiek.

Het doel is tweeledig: beschikken over een eenvoudige en volledige tool waarmee safe.brussels al haar opdrachten kan uitvoeren, maar ook zorgen voor een vereenvoudiging van de cartografische omgeving in het BHG op het vlak van evenementen-, incidenten- en crisisbeheer.

Om de kwaliteit van deze tool en de meerwaarde die hij kan bieden in het beheer van evenementen, incidenten of crisissen in het BHG optimaal te evalueren, is het project gepresenteerd en opengesteld aan de gemeentelijke noodplanners. Na deze presentatie is een panel samengesteld van vier gebruikers¹⁵ (op vrijwillige basis). Deze groep wordt gevraagd de tool te testen en feedback en verbeteringsvoorstellen door te geven.

15 Vertegenwoordigers van de gemeenten Etterbeek, Vorst, Ganshoren en Sint-Joost-ten-Node.

B. GEACTUALISEERD ALGEMEEN NOOD- EN INTERVENTIEPLAN (ANIP)

De gouverneurs/hoge ambtenaar moeten een Algemeen Nood- en Interventieplan (ANIP) uitwerken. Volgens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 is het Algemeen Nood- en Interventieplan "een NIP dat de nodige richtlijnen bevat die nodig zijn om het beheer van noodsituaties te garanderen"¹⁶.

De actualisering van het ANIP stond bovenaan in de prioriteitenlijst van de hoge ambtenaar voor 2022 en 2023, zoals aangekondigd tijdens de vergadering van de Veiligheidscel op 19 januari 2022. Hiertoe is een werkgroep opgezet samengesteld uit vertegenwoordigers uit verschillende disciplines alsook verschillende gemeenten, aangestuurd door de diensten van safe.brussels die de hoge ambtenaar ondersteunen (waaronder de dienst noodplanning).

De structuur bestaat uit twee afzonderlijke delen:

- Het eerste deel (of administratieve luik) bevat de elementen van het koninklijk besluit van 22 mei 2019 met verwijzingen naar het volgende deel.
- Het tweede deel bestaat uit praktische werkinstrumenten gepresenteerd in de vorm van fiches.

In de toekomst zal ook voor de bijzondere nood- en interventieplannen worden gewerkt volgens een structuur van praktische fiches. Een structuur en nomenclatuur van toepassing voor de fiches die de algemene en bijzondere noodplannen gemeen hebben, maakt het mogelijk om snel van het ene plan op het andere over te kunnen schakelen. De focus in het BNIP ligt zo op specifieke bepalingen omtrent het desbetreffende risico. Voor 'standaardmaatregelen' kan immers eenvoudig naar het ANIP worden verwezen.

De werkzaamheden rond het ANIP zijn voltooid voor de zomer, en vervolgens officieel gevalideerd door de Veiligheidscel op 28 juni 2023. Overeenkomstig de omzendbrief NPU-1 van 26 oktober 2006 betreffende de nood- en interventieplannen werd het ANIP doorgestuurd naar het NCCN voor goedkeuring door de minister van Binnenlandse Zaken.

Een andere verantwoordelijkheid inzake noodplanning toegewezen aan de bevoegde autoriteiten is gericht op de uitwerking van een of meer BNIP's "voor de risico's waarvoor de regelgeving dit voorschrijft, alsmede voor de risico's waarvoor de bevoegde autoriteit dit noodzakelijk acht"¹⁷.

Merk op dat de werkzaamheden rond noodplanning niet enkel de opstelling van bijzondere plannen als dusdanig betreft. Dit omvat ook een voorbereiding via de opvolging van specifieke thema's zoals die hierna worden besproken en die kunnen uitmonden in de ontwikkeling van plannen of procedures in overleg met de betrokken actoren.

C. SEVESO

Het opstellen van bijzondere plannen voor inrichtingen die onder de Seveso-regelgeving vallen (Europese richtlijn 2012/18/EU) is een wettelijke verplichting voortvloeiend uit het Samenwerkingsakkoord van 16 februari 2016¹⁸ tussen de Federale Staat en de drie gewesten betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen. Krachtens deze wetgeving moet elke inrichting

¹⁶ Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning..., op. cit., B.S., 27 juni 2019, art. 1.

¹⁷ Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning [...], op. cit., B.S., 27 juni 2019, art. 1

¹⁸ In werking getreden op 10 juni 2016.

in de klasse 'Seveso hogedrempelinrichting'¹⁹ het voorwerp zijn van een noodplan opgesteld op het niveau van de gouverneur of van de hoge ambtenaar voor de Brusselse agglomeratie.

Op het grondgebied van het BHG is er één Seveso-inrichting geklasseerd als hogedrempelinrichting, namelijk de Lukoil-opslagplaats in Neder-Over-Heembeek. Deze inrichting is het voorwerp van een BNIP opgesteld in 2013. In 2023 zijn werkzaamheden aangevat om de nodige actualisering van dit plan uit te voeren met alle betrokken partners (disciplines, uitbater, gemeente maar ook de Haven van Brussel). Deze actualisering loopt verder in 2024 om te komen tot een nieuw BNIP dat in het bijzonder volledig herschikt is volgens de nieuwe structuur aangereikt door het NCCN.

D. EXTREME WEERSOMSTANDIGHEDEN

De noodplanning in verband met extreme weersomstandigheden is een prioriteit. De risicoanalyse 2022-2024 voor het BHG heeft zes natuurfenomenen als belangrijkste risico's bepaald: hittegolf, ozonpiek, stormweer met sterke wind of rukwinden, droogte, overstromingen (pluviaal of fluviaal) en koudegolf.

Initieel werd gepland om een BNIP 'Extreme weersomstandigheden' uit te werken. Na het in kaart brengen en analyseren van de bestaande maatregelen, procedures en bevoegdheden in het BHG voor de verschillende thema's, is echter beslist om een enkel BNIP te ontwikkelen: 'Overstromingen'. Voor de overige thema's (droogte, hittegolf en ozonpiek, storm) is *a priori* geen specifiek noodplan vereist: de bepalingen van het in juni 2023 door de Veiligheidscel goedgekeurde ANIP worden in die gevallen toegepast.

Verder gaat de aandacht uit naar de specifieke thema's 'bosbranden' en 'drinkwatervoorziening'. In dit kader wordt samengewerkt met de partners en bevoegde autoriteiten om al wat bestaat in kaart te brengen, en specifieke procedures en maatregelen

voor deze risico's op te stellen. In voorkomend geval is het zaak om aanvullende procedures en maatregelen te ontwikkelen voor deze risico's. Er zou met name een specifieke fiche aan het ANIP kunnen worden toegevoegd omtrent de verdeling van drinkwater in het geval van een incident. De voorbereiding op het risico op een onderbreking van de bevoorrading van drinkwater zal ook worden overwogen met Vivaqua. De behoefte aan een specifiek plan voor het risico op een bosbrand wordt ook onderzocht.

In het kader van de noodplanning voor extreme weersomstandigheden hebben de medewerkers van safe.brussels die de hoge ambtenaar ondersteunen in de uitoefening van haar opdrachten, de onderstaande activiteiten ondernomen.

Droogte

Er wordt actief deelgenomen aan de vergaderingen van de gewestelijke regionale droogtecel. Dit is een permanente werkgroep van het coördinatieplatform van wateroperatoren en -actoren. Deze is aanvankelijk opgezet om voorstellen van maatregelen inzake 'droogte' voor te stellen voor opname in het gewestelijke waterbeheerplan (WBP). De cel is vervolgens omgevormd tot opvolgingsorgaan van de situatie inzake droogte. Ze wordt geacht om de contacten tussen de instellingen die eventueel de autoriteiten kunnen waarschuwen, te vergemakkelijken en de getroffen maatregelen (afhankelijk van het alarmniveau) te coördineren.

Tijdens de vergaderingen van eind april en eind juni 2023 zijn belangrijke stappen genomen om de opvolging van droogte in het BHG te optimaliseren, net als de mogelijke maatregelen. Leefmilieu Brussel houdt voortaan toezicht op de situatie op basis van een indicatorentabel waarvoor de wateroperatoren (hoofdzakelijk Vivaqua en de Haven van Brussel) de gegevens aanleveren. Op basis van een actiekader voorgesteld door de medewerkers van de hoge ambtenaar, zijn een beslissingsboom en een referentiekader met kleurcodes ontwikkeld.

¹⁹ Een 'Seveso-hogedrempelinrichting' wordt gedefinieerd als een inrichting waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in hoeveelheden die gelijk zijn aan of groter dan de hoeveelheden vermeld in bijlage 1 van desbetreffende samenwerkingsakkoord.

Hitte en ozonpieken

Het nationale 'Ozon- en Hitteplan' (2019) wordt door de regio's geïmplementeerd. Het Brusselse actieplan voorziet erin dat de bevoegde autoriteiten en gewestelijke instellingen hittewaarschuwingen verspreiden en zowel de bevolking in het algemeen sensibiliseren evenals organisaties en professionals die werken met kwetsbare groepen. In het BHG is het de GGC die dit organiseert en actief via campagnes communiceert over de risico's en de juiste gedragingen in periodes van hitte en ozonpieken.

Aan het begin van de jaarlijkse waakzaamheidsfase op 15 mei zijn de NPC's door de diensten van de hoge ambtenaar ingelicht over dit thema en meer in het algemeen over de bepalingen van het 'Ozon- en hitteplan'. Elke aanvang en einde van een alarmfase, meegedeeld door de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu (IRCEL) worden doorgestuurd aan de gemeenten.

Overstromingen

Tijdens de vergadering van het coördinatieplatform van wateroperatoren van het BHG op 7 december 2022 hebben de medewerkers van de hoge ambtenaar de structuur en inhoud van een BNIP gepresenteerd.

Zij nemen deel aan de vergaderingen van de WG 'Overstromingen' geleid door Leefmilieu Brussel²⁰.

In het kader van de opstelling van het BNIP 'Overstromingen' zijn er meerdere vergaderingen georganiseerd met Leefmilieu Brussel en de Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (DBDMH) om de verschillende onderdelen van het BNIP te ontwikkelen.

Leefmilieu Brussel heeft samen met het Koninklijk Meteorologisch Instituut van België (KMI) een waarschuwingstool voor onweer ontwikkeld. Dit is aan de gemeenten voorgesteld tijdens het platform van de gemeentelijke NPC's van 11 oktober 2023 om het nut ervan te bespreken en de parameters ervan te bepalen voor elke gemeente op basis van hun behoeften.

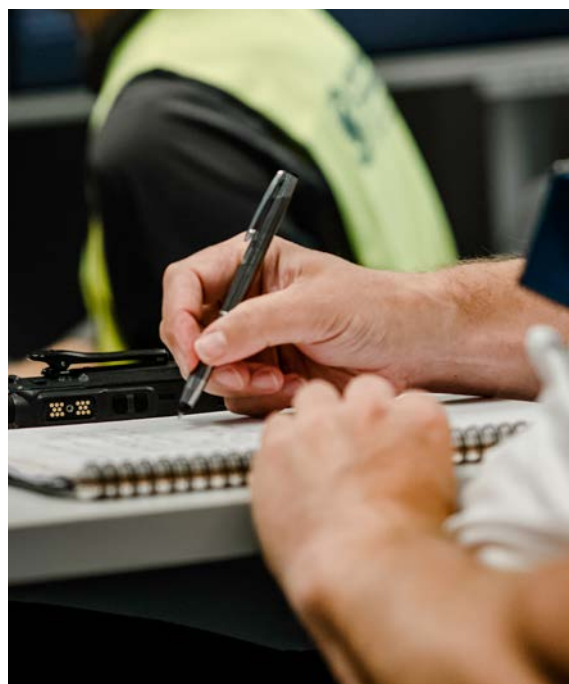
Waarschuwingen KMI

De diensten van safe.brussels die de hoge ambtenaar ondersteunen in de uitoefening van haar opdrachten hebben interne procedures uitgewerkt voor de opvolging van waarschuwingen van het KMI (code groen - geel - oranje - rood). Er zijn acties gedefinieerd voor elke alarmfase zowel voor interne acties en communicaties aan derden als voor externe acties (waarbij de disciplines en partners betrokken zijn).

E. ELEKTRICITEITSSCHAARSTE OF GASTEKORT

In navolging van de bijwerking van het noodplan 'gas' van de FOD Economie omwille van het verhoogde risico op schaarste omwille van de oorlog in Oekraïne, organiseerde het NCCN eind oktober 2022 een informatievergadering gericht aan de provincie-ouwerneurs en de hoge ambtenaar. De eventuele afkondiging van een federale crisisbeheerfase en de geplande communicatie aan de bevolking werden er toegelicht.

Om de opvolging ervan te verzekeren, heeft de hoge ambtenaar op 14 november een Veiligheidscel georganiseerd om de nationale plannen bekend te

²⁰ Gedurende de periode waarop dit verslag betrekking heeft, hebben er vergaderingen plaatsgevonden op 23 november 2022 en 7 juli 2023.

maken bij de disciplines en de mogelijke impact te beoordelen van een gastekort op de werking van de hulp- en interventiediensten in het BHG. Deze vergadering werd gevolgd door een informatiesessie, georganiseerd in samenwerking met Leefmilieu Brussel, voor de gemeentelijke NPC's. Naast de nationale noodplannen en -procedures werden er ook de gewestelijke maatregelen en campagnes voor de vermindering van het energieverbruik in het Gewest toegelicht.

F. TUNNELS

Een medewerker van de hoge ambtenaar is een vast lid van het Evaluatiecomité voor de veiligheid van de tunnels van het wegennet (ECVTW), opgericht krachtens de ordonnantie van 16 mei 2019 betreffende de uitbating en de veiligheid van de verkeerstunnels van het BHG²¹ en ingevoerd door de Brusselse minister belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid.

Dit comité bestaat uit 12 leden die benoemd zijn gedurende 5 jaar en instaan voor de opstelling van een vereenvoudigd verslag gekoppeld aan een positief/negatief advies voor het afleveren van de uitbatingvergunning van de Brusselse tunnels op basis van het veiligheidsdossier verstrekt door Brussel Mobiliteit (beheerder van de 26 werkzaamheden in het BHG).

De eerste vergaderingen van het ECVTW vonden plaats op 18 en 19 juli 2023. Hieruit is een advies gevolgd met betrekking tot de uitbatingvergunning van de Annie Cordytunnel. In dit kader wordt de expertise van safe.brussels op het vlak van noodplanning en de opstelling van plannen ingezet, met name voor het nazicht van alarmschema's en samenvattende actietabellen.

G. GEVANGENIS HAREN

De ingebruikname van de nieuwe gevangenis van Haren vereiste de uitwerking van een specifiek nood-

en interventieplan, zowel omwille van de specifieke kenmerken van de interventies door hulpdiensten en politie in een gevangenisomgeving als de capaciteit en omvang van deze nieuwe instelling (capaciteit van maximaal 1190 gedetineerden).

De noodplanners van de hoge ambtenaar hebben hiertoe deelgenomen aan de werkgroep geleid door de Stad Brussel om dergelijk plan uit te werken, in overleg met de directie van de instelling en de hulp- en interventiediensten. Van de talrijke onderzochte thema's heeft safe.brussels zich in het bijzonder gericht op de eventuele coördinatie met de diensten van de gouverneur van Vlaams-Brabant, in de onmiddellijke omgeving van de gevangensmuren.

H. BIOVEILIGHEID

Sinds de lente van 2023 nemen de medewerkers van safe.brussels ter ondersteuning van de hoge ambtenaar deel aan de werkgroep 'bioveiligheid' opgezet door het NCCN. De eerste doelstelling ervan is om het informatie-uitwisselingsproces te optimaliseren tussen alle actoren²² die betrokken zijn bij de voorbereiding van externe noodplannen voor infrastructuur waarvan het risiconiveau de opstelling van een BNIP vereist. Deze plannen hebben betrekking op eventuele incidenten bij het ingeperkt gebruik van genetisch gemodificeerde micro-organismen en pathogenen. In het BHG zijn er drie installaties waarvoor een BNIP vereist is. De voorstellen van de werkgroep zijn in de herfst van 2023 ter goedkeuring voorgelegd aan de minister van Binnenlandse Zaken.

In de volgende fase zal deze werkgroep het ontwerp onderzoeken van een optimaal kader voor de externe noodplannen rondom bioveiligheidsinstallaties.

I. SECRETARIAAT-GENERAAL VAN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

De actualisering van het BNIP inzake de activiteiten van het Secretariaat-generaal van de Raad (SGR)

²¹ Ordonnantie van 16 mei 2019 met betrekking tot de uitbating en de veiligheid van de verkeerstunnels van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, *B.S.*, 7 juni 2019, art. 12.

²² Voor het BHG gaat het om: Sciensano, Leefmilieu Brussel en de diensten van safe.brussels ter ondersteuning van de hoge ambtenaar.

van de EU is voltooid begin 2023 om uiteindelijk formeel goedgekeurd te worden in de provinciale veiligheidscel tijdens haar vergadering in april van datzelfde jaar.

Onder toezicht van de dienst voor noodplanning heeft de werkgroep met vertegenwoordigers van de hulpdiensten en van de bevoegde eenheden van het SGR (medisch-sociale eenheid, directie Preventie en Veiligheid) een omvangrijke herziening en uitdieping uitgevoerd van de samenwerkingsprocedures tussen de diensten van de Raad en de Belgische diensten. Dit is erop gericht om de doeltreffendheid en efficiëntie van interventies te garanderen in het geval van noodsituaties met betrekking op zowel het personeel van het SGR als de 'vips' die aanwezig kunnen zijn tijdens politieke bijeenkomsten op hoog niveau²³.

In dit kader heeft de noodplanningdienst met name meerdere bezoeken georganiseerd aan haar lokalen en die van de SGR zodat de verschillende belanghebbenden vertrouwd kunnen raken met de omgeving en werkprocedures. In januari 2023 heeft de groep haar werkzaamheden afgerond met een cartografie van mogelijke locaties voor de diverse elementen van de multidisciplinaire operationele voorziening die zou worden ingezet tijdens een crisis.

Na goedkeuring van het geactualiseerde BNIP is de werkgroep opnieuw bijeengekomen in april 2023 om de potentiële impact te beoordelen van de renovatiewerken van de Schumanrotonde op de haalbaarheid van de bepalingen in het plan.

J. MASSA-EVACUATIE

De mogelijkheid om te moeten overgaan tot een massa-evacuatie in de nasleep van een industrieel ongeval of omvangrijke terreuractie bestaat.

Om te plannen naar de gevolgen van dergelijke gebeurtenis, heeft de hoge ambtenaar de noodplanners van safe.brussels verzocht om zich over deze kwestie te buigen, gelijktijdig met de werkzaamhe-

den die het NCCN op dit vlak momenteel uitvoert. De verwachte conclusies uit deze werkzaamheden zullen het mogelijk maken om de eventuele behoefte aan een bijzonder nood- en interventieplan voor deze specifieke situatie duidelijk te identificeren.

K. TERREINGIDS D1-D2-D3

Tijdens de Veiligheidscel van 25 januari 2023 is de opstelling van een multidisciplinaire terreingids voor hulpverleners toegevoegd aan de prioriteitenlijst voor 2023.

Deze gids haalt inspiratie uit de werkzaamheden in dit kader door de provincies Namen en Waals-Brabant en bevat praktische informatie over de werking van elke discipline, zoals hun respectieve structuren, hun uitrusting net als gespecialiseerde teams die voorhanden zijn. De gids bevat verder verschillende praktische positioneringen en organisaties op het vlak van interventies (voertuigen en personeel) en de onmiddellijke acties tijdens diverse situaties zoals een brand, een ongeval op een snelweg, een gewapend persoon, CO-risico enz.

De gids heeft dus als doel het verbeteren van de onderlinge kennis van de disciplines met betrekking tot hun werking, om zo hun samenwerking op het interventiegebied te verbeteren. Bij de opstartvergadering zijn hulpverleners werkzaam voor de politiezone Namur-Capitale en de hulpverleningszone NAGE²⁴ de Naamse gids komen voorstellen. Er is een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van de D1, D2 en D3 alsook de voormelde Naamse collega's. Deze werkgroep wordt geleid door de medewerkers van safe.brussels ter ondersteuning van de hoge ambtenaar.

Na afloop van de eerste werkvergadering in september is de opstelling van algemene fiches met daarin de structuur van de verschillende disciplines, hun werking of beschikbare middelen, verdeeld onder de leden. Tijdens de volgende vergadering zullen de verschillende bijdragen worden overlopen en zal de opstelling van operationele fiches worden verdeeld.

23 Bijv. staatshoofden en regeringsleiders van de 27 EU-lidstaten

24 Namen - Andenne - Gembloux - Eghezée.

4. OPERATIONALISERING VAN NOODPROCEDURES

A. OEFENINGEN

Volgens het koninklijk besluit van 22 mei 2019 zijn de autoriteiten verantwoordelijk voor het regelmatig en minstens één keer per jaar organiseren van multidisciplinaire oefeningen om de bestaande noodplanning en het bestaande crisisbeheer te testen. Het gaat er ook om de modaliteiten en de frequentie van de oefeningen te bepalen met de opstelling van een oefeningenkalender die in het nationale veiligheidsplatform zal moeten worden geïntegreerd. De federale wetgeving voorziet ook in het evalueren van de oefeningen en het dienovereenkomstig aanpassen van de bestaande noodplanning.

Er bestaan drie categorieën oefeningen²⁵, namelijk simulatieoefeningen, commandopostoefeningen en veldtrainingsoefeningen. De simulatieoefening, *'table top exercise'* (TTX), is een indoor oefening op basis van specifieke informatieberichten en bevelen, die na elk incident worden becommentarieerd. De commandopostoefening, *'command post exercise'* (CPX), is een oefening die wordt gekenmerkt door de simulatie van de verschillende disciplines, waarbij de operationele commandopost (CP-Ops), het coördinatiecomité en de transmissiemiddelen aan het werk worden gezet. Er wordt geen enkele reële actie ondernomen op het terrein. De veldtrainingsoefening, *'field training exercise'* (FTX), is een complete oefening met reële dimensies die voornamelijk op het terrein plaatsvindt en waarbij alle of een deel van de verschillende interveniërende diensten daadwerkelijk worden betrokken.

In dit kader organiseerde safe.brussels:

'field training exercise' (FTX) 'Basilex' op 9 maart 2023 in het winkelcentrum Basilix.

Deze oefening maakte het mogelijk om een operationele samenwerking op het terrein te testen, net als de inzet in een reële situatie van de 'Tango 12'-vrachtwagen van de DBDMH die dienst doet als

werkplaats van de CP-Ops en van waaruit deze de hulpverleningsoperaties aanstuurt in overleg met alle hulp- en interventiediensten. Bovendien bood deze oefening voor de eerste keer in het Brussels Gewest de mogelijkheid om een noodsituatie in een winkelcentrum (Basilix) te simuleren. Na afloop van de oefening werd een beoordelingsverslag opgesteld en verstrekt aan de deelnemende diensten. Hierin werden de positieve punten geïdentificeerd net als verbeterpunten op het vlak van processen en procedures. De oefening kreeg overigens ruime aandacht in de media, met name via de uitzending van een long-format reportage in het televisiejournaal van de RTBF op de avond dat de oefening plaatsvond.

Twee simulatieoefeningen (TTX) 'Comex' op 26 september 2023.

Deze werden georganiseerd in partnerschap met het Militair Commando van het BHG en de noodplanningsdiensten van de gemeenten Anderlecht en Etterbeek zodat de burgemeesters hun leiding van een Gemeentelijk Coördinatiecomité (CC-GEM) bij de afkondiging van een gemeentelijke fase konden testen.

Bovendien werden deze oefeningen aangevuld door interne tests van de diensten ter ondersteuning van de hoge ambtenaar, zowel voor het testen van de procedures en waarschuwingsketens als van de samenhang tussen de verschillende leden en diensten betrokken bij de noodsituaties.

Tot slot heeft de hoge ambtenaar samen met haar medewerkers ook een observatie en evaluatie uitgevoerd naar aanleiding van de oefeningen georganiseerd in andere provincies zoals tijdens 'Walibex', een omvangrijke oefening op 25 april 2023 georganiseerd door Waals-Brabant in samenwerking met de stad Waver in het pretpark Walibi. Ook de oefening 'Primex' op 16 mei 2023 uitgewerkt door de provincie Luxemburg in de gevangenis van Marche-en-Famenne vormde een belangrijke inspiratiebron.

B. OPLEIDINGEN

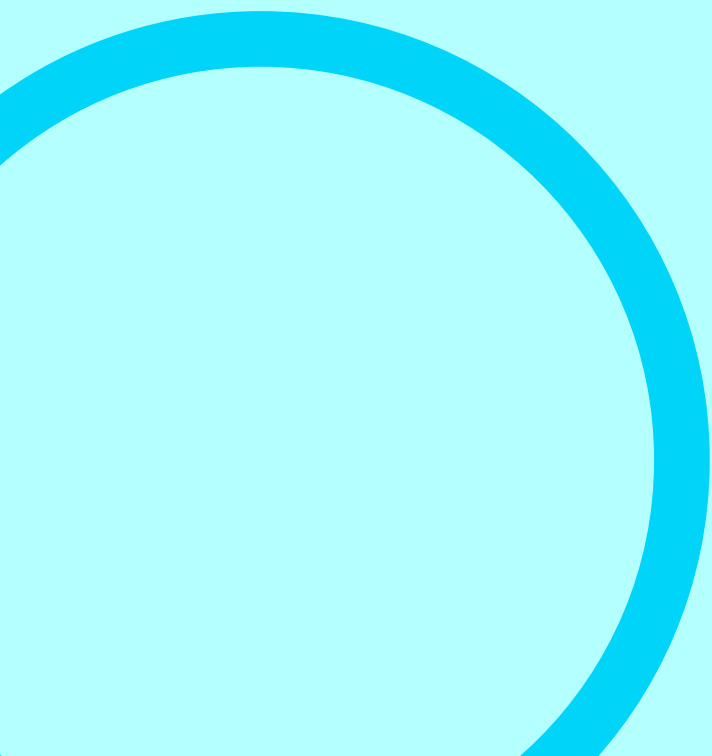
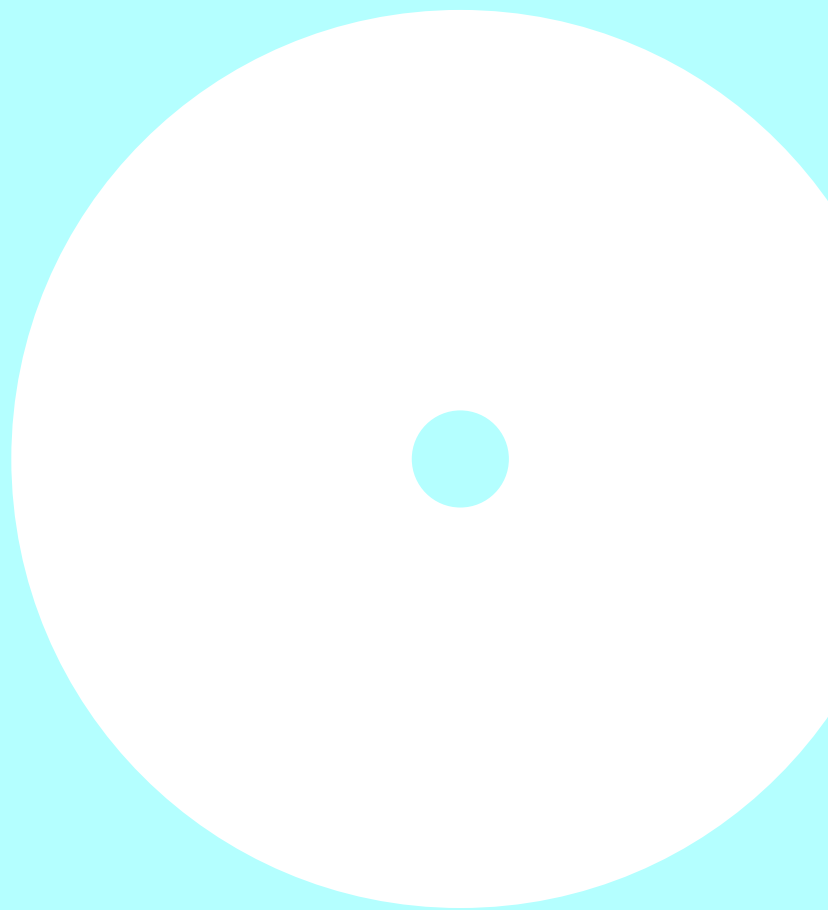

In juni 2023 vonden twee opleidingsdagen plaats die exclusief gewijd waren aan noodplanning en crisisbeheer in de lokalen van Brusafe. Deze opleidingsdagen, uitgevoerd in samenwerking met de Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur (GSOB), werden op reactieve wijze uitgevoerd na de lancering van BRU response en rekening houdend met de behoeften geïdentificeerd tijdens de eerste vergadering van het netwerk van gewestelijke administraties in maart 2023 (zie hoofdstuk 1 'Overleg met de partners', 'Netwerkvorming').

Deze dagen waren ook exclusief gericht op een publiek zonder ervaring op dit vlak, namelijk de leden van het netwerk van gewestelijke administraties. Meerdere sprekers, allemaal experts in crisisbeheer en noodplanning, konden er de belangrijkste aspecten van deze thema's uiteenzetten. Zo werd het theoretische kader behandeld, net als de verschillende strategische actoren en spelers op het terrein en hun opdrachten, alsook de noodcentrales. Verder werd er dieper ingegaan op de geïntegreerde interne benadering van crisisbeheer, met als doel de eigen weerbaarheid van de gewestelijke administraties te versterken.

Er is een globale opleidingsstrategie in afwerkingsfase om alle toekomstige opleidingen te structureren, zowel die gericht aan interne medewerkers als aan onze externe partners, waaronder ook burgers die ingeschreven zijn voor de gemeentelijke burgerreserves voor civiele veiligheid (zie 'Inleiding'). Er worden daarbij meerdere theoretische en praktijkmodules gepland om te zorgen voor sterke professionalisering inzake noodplanning en crisisbeheer.

IN DE KERN VAN DE BRUSSELSE VEILIGHEID

1. OVERLEG MET PARTNERS

De hoge ambtenaar wil niet alleen actief deelnemen aan de verschillende overlegniveaus waar haar aanwezigheid wordt verwacht, maar ook alle belanghebbenden inzake crisisbeheer rond de tafel krijgen. Deze inclusieve benadering heeft tot doel een open dialoog te stimuleren, het wederzijdse begrip te bevorderen en om gezamenlijke oplossingen uit te werken om de complexe uitdagingen die zich stellen het hoofd te bieden. Door deze gezamenlijke, participatieve aanpak te hanteren, zet de hoge ambtenaar zich in om een omgeving tot stand te brengen waar vruchtbare samenwerkingen en besluitvorming worden vergemakkelijkt.

Deze bijstand bestaat uit:

- Het doorgeven van relevante informatie, in het bijzonder die van het NCCN;
- Een netwerk onderhouden en de nodige expertise aanbrengen wanneer de gemeentelijke coördinatoren dit vragen (tijdens de branden in het opvangcentrum La Porte D'Ulysse in Schaarbeek op 17 maart 2023 en in een flatgebouw in Ganshoren op 27 juni);
- Het bieden van ondersteuning, in samenwerking met de hulpverlenings- en interventiedisciplines, bij de verzoeken van de gemeentelijke autoriteiten (ontruiming van Paleisstraat 48 op 14 en 15 februari 2023).

A. OP HET NIVEAU VAN DE BRUSSELSE GEMEENTEN

Platform van gemeentelijke noodplanningscoördinatoren

De noodplanningscoördinator (ter herinnering: 'NPC') staat de bevoegde autoriteit bij in de noodplanning en ziet in die hoedanigheid toe op "de oprichting van de nodige samenwerkingsverbanden met de verschillende diensten"²⁶. In die context werd in het BHG een platform van gemeentelijke noodplanningscoördinatoren georganiseerd²⁷. Tijdens dergelijk platform worden de actuele punten inzake noodplanning besproken. Deze sessies bieden de gemeentelijke NPC's ook de gelegenheid om bepaalde bezorgdheden en realiteiten van het terrein aan te kaarten bij de hoge ambtenaar die daarop, zo nodig, contacten kan leggen met andere partners om te komen tot de meest geschikte oplossingen.

Ondersteuning inzake noodplanning en crisisbeheer

De hoge ambtenaar biedt de gemeenten supralokaal bijstand via de 'provinciale' NPC's.

B. OP HET NIVEAU VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE

Gewestelijke Veiligheidsraad

Volgens de wet²⁸ wordt er regelmatig een Gewestelijke Veiligheidsraad (GVR) bijeengeroepen om onder meer toe te zien op de uitvoering van het Gewestelijk Veiligheids- en Preventieplan (GVPP). Deze door de minister-president voorgezeten raad bestaat uit de hoge ambtenaar, het Parket van Brussel, de bestuurlijke directeur-coördinator (DirCo) en de gerechtelijk directeur van de federale politie, de voorzitters van de politiecolleges en de korpschefs van de politiezones van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad. De samenstelling ervan wordt uitgebreid tot alle burgemeesters van de 19 Brusselse gemeenten²⁹.

In dit kader werd op 18 april 2023 een buitengewone GVR georganiseerd, specifiek met betrekking tot de verschillende aspecten van noodplanning en crisisbeheer. Door deze bijeenkomst te organiseren, konden de leden van de GVR op de hoogte worden gebracht van de meest recente ontwikkelingen in deze materie.

²⁶ Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning [...], op. cit., B.S., 27 juni 2019, art. 4.

²⁷ 28 maart 2023, 11 april 2023 en 11 oktober 2023.

²⁸ Wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, B.S., 5 januari 1999.

²⁹ Sinds oktober 2022 werd de GVR bijeengeroepen op 13 december 2022 alsook op 18 april en 12 september 2023.

Veiligheidscel

Volgens het koninklijk besluit van 22 mei 2019, artikel 1, wordt de veiligheidscel gedefinieerd als *"het multidisciplinaire overlegorgaan voorgezeten door de bevoegde autoriteit en belast met het bijstaan van deze laatste in zijn bevoegdheden omtrent noodplanning"*.³⁰ Sinds het aantreden van de hoge ambtenaar werden er meerdere veiligheidscellen georganiseerd samen met de crisisbeheersactoren in het BHG. Tijdens de periode waarop dit verslag betrekking heeft, vond een specifieke veiligheidscel plaats op 14 november 2022 om het noodplan 'Gastekort' te presenteren (zie hoofdstuk 4 'Voorbereiding op crisissen via noodplanning', 'Elektriciteitsschaarste of gastekort'). Daarna werd ook in 2023 een eerste veiligheidscel georganiseerd om de jaarlijkse prioriteiten te bepalen³¹. Verder vond op 28 juni 2023 nog een bijkomende veiligheidscel plaats voor de validering van het nieuwe algemeen nood- en interventieplan.

Conferentie van Korpschefs

In 2023 heeft de hoge ambtenaar verder deelgenomen aan de maandelijkse vergaderingen van de Conferentie van Korpschefs van de zes Brusselse politiezones. Het doel van haar deelname aan deze conferentie is om de samenwerking te versterken, dossiers aan te kaarten met betrekking tot de verschillende partijen en om de korpschefs optimaal te betrekken bij de Brusselse uitdagingen inzake crisisbeheer.

30 Koninklijk besluit van 22 mei 2019 betreffende de noodplanning ... op. cit., B.S., 27 juni 2019, art. 1.

31 25 januari 2023.

Brussels 'technopreventieplatform'

De Directie Lokale Integratie Veiligheid (SLIV) van de AD Veiligheid & Preventie van de FOD Binnenlandse Zaken (ADVP) organiseert, met de steun van de provinciegouverneurs en over het hele Belgische grondgebied, de basisopleidingen en bijscholingen in technopreventie ten behoeve van de diefstalpreventieadviseurs (DPA) van de lokale politiediensten en de gemeentelijke preventiediensten. Deze opleidingen nemen de vorm aan van:

- Bezoeken aan bedrijven en organisaties die werkzaam zijn in de sector technopreventie (georganiseerd op 22 september).
- Eenmaal per jaar wordt in elke provincie gedurende één dag een plenaire vergadering georganiseerd, waarbij alle personen die het afgelopen jaar de opleiding hebben genoten, met externe actoren theoretische en technische kwesties op het gebied van technopreventie kunnen bespreken, en onder DPA's van gedachten kunnen wisselen.

Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is safe.brussels verantwoordelijk voor de organisatie van de plenaire zitting, met de steun van een politieambtenaar die referent is voor het BHG en verantwoordelijk is voor het organiseren van de opleidingen en het doen erkennen ervan door de Gewestelijke en Intercommunale Politie school, in nauwe samenwerking met de FOD Binnenlandse Zaken. In het referentiedossier van de FOD Binnenlandse Zaken over de voortgezette opleiding van de DPA's staat dat: "de voortgezette opleiding van de technopreventieadviseurs moet worden georganiseerd via de bestaande rondetafelstructuur voor technopreventie in de provincie."

De DPA's zijn ambtenaren die naargelang het geval verbonden zijn aan de gemeente of de politiezone. Deze professionals zijn verantwoordelijk voor het voorkomen van inbraken en bezoeken woningen op verzoek van de eigenaar/huurder om er een veiligheidsbeoordeling uit te voeren. Op basis hiervan

kunnen de DPA's nauwkeurige en vertrouwelijke aanbevelingen doen om de risico's op diefstal te verkleinen. Het advies is neutraal, objectief en volledig gratis. Het staat de eigenaar/huurder vrij het al dan niet toe te passen. De DPA-opleiding wordt erkend door de FOD Binnenlandse Zaken.

De diensten van safe.brussels zijn gastheer en nemen deel aan de organisatie van de verschillende bijeenkomsten van het technopreventieplatform in samenwerking met zijn leden en de FOD Binnenlandse Zaken. In de loop van het jaar vinden er verschillende soorten vergaderingen plaats:

- Beperkte bureaus (niet inbegrepen in het bijscholingstraject): bedoeld om de lopende zaken, de organisatie van het jaar en de ondervonden problemen te bespreken (dit jaar zijn er al drie vergaderingen georganiseerd);
- Plenaire zitting (verplicht in het bijscholingsprogramma, één keer per jaar): een colloquium van een dag waarbij diverse specialisten worden uitgenodigd om de evolutie van bepaalde verschijnselen, technologische nieuwigheden, goede praktijken, enz. te presenteren (gepland op 9 november in Brusafe).

Tot slot verzag safe.brussels de Brusselse DPA's van promotiemateriaal (banners en goodies) om preventie-initiatieven op het terrein te ondersteunen.

C. OP HET NIVEAU VAN DE BELGISCHE PROVINCIËS

Overleg met de federale diensten van de gouverneurs

De medewerkers van safe.brussels bij de diensten van de hoge ambtenaar werden in 2022³² uitgenodigd om de overlegvergaderingen tussen de verschillende federale noodplanningsdiensten van de gouverneurs in het Waals Gewest bij te wonen. Deze bijeenkomsten zijn een gelegenheid voor de verschillende diensten om bij te dragen aan de vorming

van een netwerk tussen provinciale NPC's, goede praktijken uit te wisselen en diepgaande gesprekken te voeren over bepaalde dossiers.

Na deelname aan een eerste bijeenkomst heeft de noodplanningsdienst haar Waalse collega's uitgenodigd om deel te nemen aan een tweede vergadering in de lokalen van safe.brussels, met name om hen de infrastructuur van het Brusselse RCCR voor te stellen. Dit heeft plaatsgevonden op 5 december 2022. Op basis van een rotatiesysteem werd de volgende vergadering op 29 juni 2023 georganiseerd door de noodplanningsdienst van de federale diensten van de gouverneur (FDG) van Luik

Met de vaststelling dat er geen gelijkaardig overlegplatform bestond tussen de verschillende noodplanningsdiensten van de FDG's in het Vlaams Gewest, hebben de medewerkers van de hoge ambtenaar aan hun Nederlandstalige collega's voorgesteld om een eerste vergadering in dit kader te organiseren. Deze vond plaats bij safe.brussels op 7 februari 2023, waarbij de infrastructuur van het RCCR ook werd voorgesteld aan de aanwezigen. Er volgden nog twee andere bijeenkomsten op 5 juni en 13 november 2023.

Conferentie van gouverneurs

De Conferentie van Gouverneurs is een bijeenkomst die maandelijks plaatsvindt in de lokalen van het kabinet van de minister van Binnenlandse Zaken. Ze brengt de Provinciegouverneurs bijeen om de bekommernissen van de gouverneurs met betrekking tot hun federale opdrachten te bespreken³³.

In 2023 heeft de hoge ambtenaar de maandelijkse vergaderingen van de Conferentie van Gouverneurs bijgewoond. Tijdens deze vergaderingen wordt systematisch feedback gegeven over de recentste vergaderingen van het directiecomité van de FOD Binnenlandse Zaken. Ter gelegenheid van deze overlegmomenten hebben de gouverneurs ook verschillende betrokken actoren ontvangen, zoals de minister van Binnenlandse Zaken Annelies Verlinden, minister van Buitenlandse Zaken Hadja Lahbib en ook de nieuwe commissaris-generaal *ad interim* van de Federale Politie Erik Snoeck.

D. OP FEDERAAL NIVEAU

Overleg met het Nationaal Crisiscentrum

De medewerkers van de hoge ambtenaar zijn in 2023 uitgenodigd op twee halfjaarlijkse overlegvergaderingen tussen de noodplanningsdiensten van de FDG's en de directie noodplanning van het NCCN³⁴.

Tijdens deze ontmoetingen konden goede praktijken worden uitgewisseld en diepgaande besprekingen worden gevoerd over bepaalde dossiers. Ook werd er aan netwerking gedaan tussen de aanwezigen.

Naast deze geplande overlegmomenten werkt safe.brussels het hele jaar door samen met het NCCN rond een reeks thematische dossiers en voor de multidisciplinaire voorbereiding van bepaalde grote evenementen. Zo is in de loop van 2023 samengewerkt tijdens de verschillende fases van het BNRA 2023-2026, de nationale risicobeoordeling voor België georganiseerd door het NCCN, voor de risico's 'failure of emergency organisations' en 'civil unrest'.

³³ De behandelde punten zijn degene die ook de diensten van de gouverneurs aangaan, zoals de arbeidsreglementen en de begroting.

³⁴ 26 januari en 15 juni 2023.

2. NETWERKVORMING

A. GEWESTELIJKE CRISISCENTRA

In 2023 onderhield *safe.brussels* de in 2022 gelegde banden met de Vlaamse en Waalse gewestelijke crisiscentra, met name door informatie uit te wisselen over bepaalde thema's zoals de problematiek van de overstromingen.

B. BRUSSELSE GEWESTELIJKE BESTUREN

Een van de aanbevelingen van de bijzondere COVID-19-commissie bestond erin om de veiligheidsaanpak binnen de besturen en de instellingen van openbaar nut van het BHG te versterken.

Sinds 2022 heeft de hoge ambtenaar contacten gelegd om een netwerk te ontwikkelen met als doel de aanpak van 'risicopreventie' en 'crisisbeheer' in de organisatiecultuur van de besturen en de instellingen van openbaar nut van het Brussels Gewest te versterken.

Dit heeft zich in 2023 vertaald in de bepaling van een *single point of contact* (SPOC) voor elke administratie, net als de organisatie van twee eerste ontmoetingen met deze personen³⁵.

Bovendien, en opnieuw met het oog op het versterken van de veiligheidscultuur binnen elke organisatie, organiseerde *safe.brussels* in 2023 een tweedaagse opleiding over noodplanning en crisisbeheer voor alle leden van het netwerk³⁶. Deze bestond erin basiskennis te verschaffen aan elke stakeholder.

C. DIR-CP-OPS

In het kader van de verantwoordelijkheden van de hoge ambtenaar, met name met betrekking tot de coördinatie van de nood- en interventiediensten in geval van een noodsituatie in het Brussels Gewest, is in 2023 besloten om een netwerk van directeurs van de operationele commandopost (Dir-CP-OPS) afkomstig uit deze diensten op te richten, waarvan de taken in geval van operationele of strategische coördinatie reglementair worden geregeld.

Het doel van dit netwerk is om de Dir-CP-Ops van de verschillende diensten in staat te stellen elkaar te leren kennen, hun respectieve ervaringen te delen alsook om een gemeenschappelijke methodologie te ontwikkelen en te versterken die verder gaat dan het behoren tot een of andere discipline.

In dit kader zijn twee bijeenkomsten georganiseerd op 30 januari en 26 juni 2023, eerst bij *safe.brussels* en vervolgens in de lokalen van de DBDMH. Tijdens deze overlegmomenten hebben er debriefings plaatsgevonden met de Dir-CP-Ops over de oefeningen 'Chapeau'³⁷ en 'Basilex' (zie hoofdstuk 4 'Operationalisering van noodprocedures', 'Oefeningen').

³⁷ De multidisciplinaire oefening 'Chapeau' genaamd vond plaats op 24 september 2022. Het betrof een veldtrainings-oefening waarbij de verschillende reddings- en interventie-disciplines werden samengebracht. Ze maakte het testen mogelijk van de in het 'Justitia'-gebouw geïmplementeerde systemen in het kader van het proces met betrekking tot de aanslagen van 22 maart 2016.

³⁵ 9 maart en 14 september 2023.

³⁶ 7 en 14 juni 2023.

3. RELATIES MET HET PARLEMENT

A. BEZOEK VAN HET PARLEMENT

Op 20 april 2023 had safe.brussels de eer om een bezoek te ontvangen van de commissie voor Binnenlandse Zaken van het Brussels Parlement. Tijdens dit bezoek konden de leden van de commissie de organisatie, haar opdrachten, doelstellingen en projecten ontdekken.

In samenwerking met de DirCo en de korpschefs van de politiezones van wie de dispatching zich in de gebouwen van safe.brussels bevindt, heeft de hoge ambtenaar een algemene presentatie gegeven over het veiligheids- en preventiebeleid in Brussel dat de organisatie voert in samenwerking met de verschillende partners.

Verder zijn bij deze gelegenheid het RCCR, de installaties van het Communicatie- en Informatiecentrum (CIC) en de dispatchings van de politiezones bezocht, waarmee de commissieleden de operationalisering van de samenwerkingen konden vaststellen.

B. HOORZITTINGEN IN HET PARLEMENT

Hoorzitting van 12 september 2023

Met betrekking tot de veiligheidsproblemen in de wijk van het Brusselse Zuidstation, die met name in de zomer van 2023 sterk leefden in de media en op politiek vlak (zie hoofdstuk 1 'Actueel', 'Beveiliging van de wijk van het station Brussel-Zuid'), werd de hoge ambtenaar op 12 september 2023, samen met de minister-president uitgenodigd, om toelichting te bieden bij de ondernomen maatregelen op hun respectievelijke niveaus om deze problematiek te omkaderen.

Op 25 augustus 2023 kreeg de hoge ambtenaar immers een specifiek mandaat van de federale autoriteiten met de opdracht om een van de drie pijlers³⁸ van de nationale strategie te coördineren

in het kader van de aanpak van de criminaliteit en illegaliteit rond het station Brussel Zuid.

De toespraak en antwoorden van de hoge ambtenaar op de vragen van de commissie van Binnenlandse Zaken gingen voornamelijk over het onderscheid tussen haar bevoegdheden inzake civiele veiligheid en crisisbeheer, en daarnaast over de inhoud van het coördinatiemandaat en de toegepaste methode om dit tot een goed einde te brengen.

Hoorzitting van 14 november 2023

Na de aanslag van 16 oktober 2023 (zie hoofdstuk 'Actueel', 'Terroristische schietpartij van 16 oktober 2023') is de hoge ambtenaar opnieuw verschenen voor het Brussels Parlement om standpunten rond dit incident uit te wisselen. De toespraak van de minister-president betrof hoofdzakelijk de voorbereiding met het oog op dergelijke incidenten, maar ook het beheer ervan in het kader van het vooralarm provinciale fase en vervolgens in de context van de federale fase afgekondigd door de minister van Binnenlandse Zaken.

C. FOLLOW-UP VAN DE PARLEMENTAIRE AANBEVELINGEN

De projecten voorgesteld via het programma 'BRU response' passen in het kader van de aanbevelingen van de overlegcommissie van het Franstalig parlement van Brussel ten uitvoer te brengen rond de vraag; de commissie had tot doel om na te gaan op welke manier de Brusselse burgers een actieve rol voor zichzelf weggelegd zien op het vlak van preventie, communicatie, crisisbeheer en -evaluatie³⁹.

Verder had de bijzondere COVID-19-commissie van het Brussels Parlement ook gewezen op de nood aan meer betrokkenheid en instemming van de burgers ten aanzien van de maatregelen getroffen tijdens de gezondheids crisis⁴⁰.

39 Zie <https://democratie.brussels/assemblees/gestion-crise?locale=nl> (geraadpleegd op 22/09/2023).

40 Aanbevelingen van de Bijzondere Commissie voor de aanpak van de COVID-19-pandemie door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, aangenomen door het Parlement en het Verenigd College op 5 maart 2021 (hierna Aanbevelingen van de COVID-19-commissie).

38 Pijler 2 is gericht op de sociaal-medische problematieken en de openbare netheid.

Tot slot beantwoordt dit programma op de aanbevelingen tot verbetering van het crisisbeheer in België zoals uiteengezet in het *Witboek* dat door een groep van erkende deskundigen werd uitgewerkt ter attentie van de minister van Binnenlandse Zaken en is uitgegeven in april 2023. Dit *Witboek* stelt de ontwikkeling van een 'risicocultuur' als transversale aanbeveling, waarvan de maatregelen betrekking hebben op met name de opleiding van de actoren, of ook de betrokkenheid van de burger in alle stappen van de risicocyclus⁴¹.

4. **ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN NETWERKING, REPRESENTATIE EN PARTNERSCHAPPEN**

Naast de activiteiten die eigen zijn aan de multidisciplinaire coördinatie van evenementen en noodsituaties, heeft de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie ook protocollaire taken. In dit kader moet de hoge ambtenaar ingaan op verschillende verplichtingen als vertegenwoordiger en officiële bezoeken uitvoeren.

A. **TERREINBEZOEKEN**

Op bezoek gaan bij partners biedt de kans om uit eerste hand de uitdagingen en problemen te beoordelen bij de verschillende veiligheidsactoren. Deze nabijheid zorgt voor groot onderling begrip en ondersteunt de opbouw van een constructieve dynamiek.

Zo was er op 13 januari 2023 het voorbeeld van het bezoek bij de DBDMH-diensten en de noodcentrale 112 (NC 112) van het Brussels gewest. Tijdens deze gelegenheid woonde de hoge ambtenaar samen met medewerkers de operationalisering van het voertuig 'Tango 12' bij dat dienst doet als een mobiele operationele commandopost (CP-Ops).

Op 24 mei en 26 juni 2023 bezochten de hoge ambtenaar en haar ondersteunende diensten de lokalen van de MIVB en Brussel Mobiliteit voor een presentatie van hun diensten en opdrachten, met een bezoek aan de verschillende permanenties.

Op 28 september bracht de hoge ambtenaar - met haar medewerkers en vertegenwoordigers van de politiezones Brussel Hoofdstad Elsene, Brussel Zuid en Brussel West - een bezoek aan de sluizen, infrastructuur en het logistieke centrum van de Haven van Brussel.

B. HERDENKINGEN EN PATRIOTTISCHE CEREMONIES

De hoge ambtenaar nam op 11 november 2022 deel aan de herdenking van de Wapenstilstand aan de Congreskolom.

Op 15 november, tijdens de vieringen in verband met Koningsdag, was de hoge ambtenaar aanwezig bij het *Te Deum* en bij een ceremonie in de Belgische Senaat rond het thema *'Make Art, Not War'*.

Een volgende voorbeeld is de herdenkingsceremonie op 7 december 2022 georganiseerd door de Federale Politie ter ere van politieagenten die tijdens de dienst overleden zijn, in aanwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken, de Commissaris-generaal en de gemeentelijke autoriteiten.

Net zoals de Belgische provinciegouverneurs werd de hoge ambtenaar uitgenodigd door het federale Parlement om een groep jongeren uit hun bevoegdheidsgebied samen te brengen en te begeleiden voor de herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog in Europa op 8 mei 2023.

De hoge ambtenaar heeft deelgenomen aan het defilé op de nationale feestdag op 21 juli en aan de ceremonieën in verband met de vieringen in de Federatie Wallonië-Brussel op 27 september 2022.

Tussentijds vond op 9 september 2023 de gedenkviering plaats ter gelegenheid van de 30ste verjaardag van het overlijden van Koning Boudewijn in 1993. Deze eucharistieviering werd voorgedaan door de aartsbisschop van Mechelen-Brussel in de kerk van Onze-Lieve-Vrouw van Laken.

C. PUBLIC RELATIONS

Koninklijke familie

In het kader van de prerogatieven van haar protocolaire statuut is de hoge ambtenaar uitgenodigd om de koninklijke familie te ontvangen of te ontmoeten tijdens uiteenlopende gelegenheden (bezoeken, officiële maaltijden, inhuldigingen, feestelijkheden, enz.). 2023 was bovendien het jaar waarin de tien jaar koningschap werd gevierd, een jubileum dat meermaals gevierd werd tijdens de traditionele evenementen.

Op 31 mei 2023 was de hoge ambtenaar uitgenodigd om koning Albert, koningin Paola en prinses Claire te ontvangen voor de prijsuitreiking van de Koningin Paolaprijs.

Ter gelegenheid van het staatsbezoek van koning Willem-Alexander en koningin Maxima van Nederland op 20 juni 2023 was de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie uitgenodigd om deel te nemen aan de ontvangst van de delegatie in het Koninklijk Paleis.

Op 22 juni was de hoge ambtenaar ook aanwezig bij de ontvangst van prinses Astrid van België in het legerkwartier in Evere tijdens het symposium georganiseerd door de commandant van de Medische Component over het toekomstige project *Medical Hub*.

Op 26 september 2023 hebben Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin een ontbijt georganiseerd met de gouverneurs en de hoge ambtenaar op het kasteel van Laken over het thema jeugd en de uitdagingen, ambities en problemen in dit kader.

Koninklijke brevetten

Gelet op haar functies worden bepaalde opdrachten, zoals de uitreiking van koninklijke brevetten of burgerlijke onderscheidingen, toevertrouwd aan de hoge ambtenaar.

Net als in 2022 werden ook in 2023 meerdere uitreikingen van koninklijke brevetten georganiseerd. Zo werd dit jaar een koninklijk brevet uitgereikt aan de vzw C-Dienst / Compagnons Dépanneurs.

Recepties en publieke evenementen

Ter gelegenheid van Nieuwjaar waren er meerdere recepties waar zowel de besturen als de veiligheidsactoren van het lokale, gewestelijke en federale niveau samenkwamen⁴². De vieringen rond het nieuwe jaar zijn voor elk daarvan ook de gelegenheid om het jaarverslag en de doelstellingen mee te delen. In dit kader hebben de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie en de minister-president van het BHG hun nieuwjaarswensen uitgebracht tijdens de receptie op woensdag 8 februari 2023.

Als jurylid van de Prix d'Excellence van het Réseau Intersection⁴³ in december 2022 heeft de hoge ambtenaar op 2 juni 2023 deelgenomen aan de prijsuitreiking van de Juryprijs aan de korpschef van de politiezone van Luik.

Op 9 juni 2023 nam de hoge ambtenaar deel aan de opstartdag van de unieke bachelor 'Conseiller en Gestion de crise' aan de campus van de Haute École de la Province de Namur.

Internationale betrekkingen

In november 2022, samen met de eerste schepen van Nice, heeft de hoge ambtenaar de inleiding verzorgd van de conferentie van het European **Forum** for Urban Security (**Efus**) over inclusieve en veilige openbare ruimten.

De instelling safe.brussels en haar crisiscentrum hebben de interesse en nieuwsgierigheid gewekt bij verschillende veiligheidsactoren. Tijdens de bezoeken georganiseerd voor internationale autoriteiten rond dit thema, is er steeds de kans om het Belgische crisisbeheermodel te tonen, net als de implementatie ervan in het BHG. Dit was bijvoorbeeld het geval tijdens de bezoeken van een Marokkaanse delegatie op 24 september.

42 Voorbeelden: Nieuwjaarswensen van de Federale Politie (12/01), Openingsrede van de gouverneur van Waals-Brabant (12/01), receptie van de vooraanstaande functionarissen van de Brusselse, Europese en internationale instellingen (24/01), Nieuwjaarsreceptie op het Koninklijk Paleis (31/01)

43 Het Réseau Intersection is een netwerk voor uitwisselingen tussen politionele actoren met belangstelling voor de benadering van een op de gemeenschap gerichte politiewerking.

De hoge ambtenaar en de korpschefs van de zes Brusselse politiezones waren door de vertegenwoordiger van de Federale Politie uitgenodigd op de Belgische ambassade in Madrid op 24 en 26 oktober. Er werd een bezoek aan de Madrileense veiligheids- en hulpdiensten georganiseerd om er met name een uitwisseling te houden over de werkmethoden van de respectieve hoofdsteden.

Tijdens de receptie van 27 juni 2023 georganiseerd in AutoWorld door de ambassadeur van de Verenigde Staten, heeft de hoge ambtenaar deelgenomen aan de herdenking van de 247e verjaardag van de onafhankelijkheid van de Verenigde Staten.

Eveneens heeft de Franse ambassadeur de hoge ambtenaar op 14 juli 2023 uitgenodigd om de Franse nationale feestdag te vieren in de Residentie van Frankrijk.

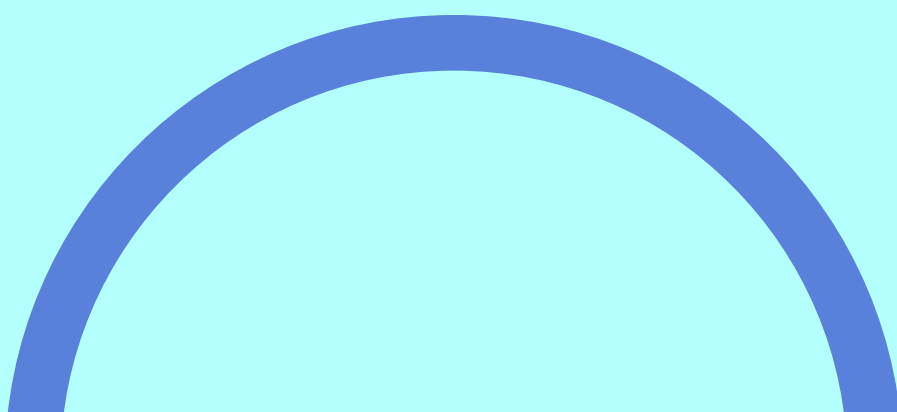
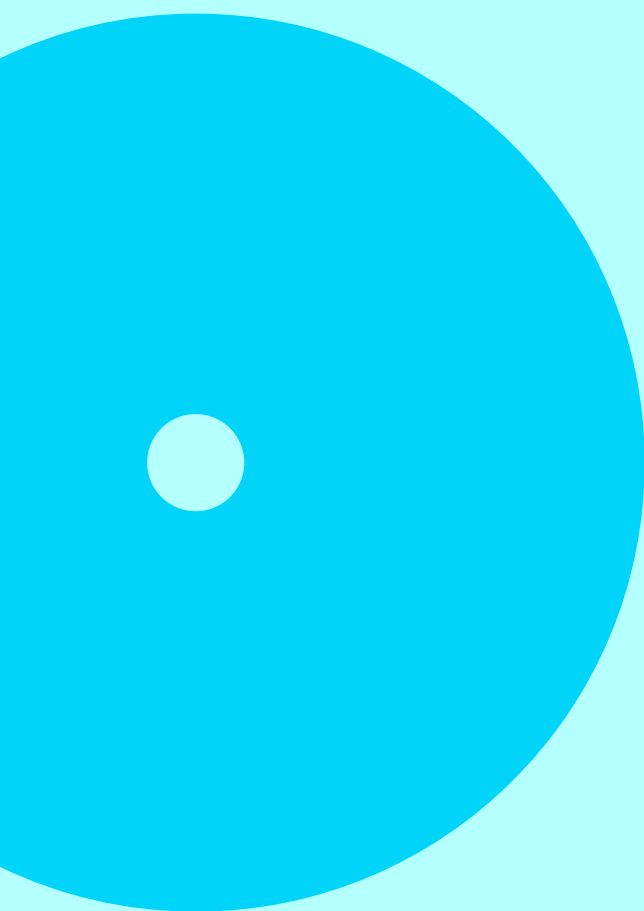
Op 25 september 2023 heeft de hoge ambtenaar deelgenomen aan de opening van het 39e congres voor de alumni van de *FBI National Academy Associates* (FBI NAA) in Gent. Dit evenement, georganiseerd door de voorzitter van de Europese en Belgische afdeling van de FBI NAA⁴⁴, ging door in aanwezigheid van de minister van Binnenlandse Zaken, de gouverneur van Oost-Vlaanderen⁴⁵, de burgemeester van Gent en de nationale drugscommissaris.⁴⁶

44 Jurgen De Landsheer, korpschef van de politiezone Brussel-Zuid.

45 Carina Van Cauwer.
46 Ine Van Wymersch.

**24/7 VOOR
EEN VEILIG BRUSSEL**

1. DIRECTIE OPERATIONS

A. WACHT- EN PERMANENTIEDIENSTEN

De leidend ambtenaar van safe.brussels, die de opdrachten van hoge ambtenaar vervult, heeft de ontwikkeling van het operationele deel van de instelling als prioriteit aangemerkt, om de taken te vervullen die haar door de politieke autoriteiten zijn toevertrouwd. Deze prioriteit is opgenomen in het beheerplan dat op 27 januari 2022 door de Brusselse Regering is gevalideerd. De operationalisering verloopt via de versterking van de operationele structuren aanwezig binnen safe.brussels. Binnen de organisatie is een nieuwe operationele directie geïnstalleerd, 'directie Operations' genaamd.

Deze directie bestaat uit vijf diensten, waarvan drie reeds deels of volledig operationeel zijn: het Situation Center (SITCEN), de dienst Crisis Management en de cel Weapons & Explosives. De diensten Threat Center en de Security Officer zijn nog in ontwikkeling.

Het SITCEN is een monitoringsdienst die sinds januari 2022 actief is als 'Single Point of Contact' (SPOC) en ter beschikking staat van de hoge ambtenaar en de minister-president voor de opvolging van situaties die een impact kunnen hebben op de openbare orde en/of civiele veiligheid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In 2023, in afwachting van een 24/7-permanente samengesteld uit meerdere operationeel assistenten waarvan de aanwerving gepland is in 2024, is aan dit SPOC de eerstelijnsfunctie toegewezen in het geval van een crisis, waarbij deze met name het contactpunt wordt voor de veiligheids- en hulpdiensten. Sindsdien heeft SITCEN de taak om de autoriteiten net als de diensten op de hoogte te brengen in het geval van crisissen of ernstige incidenten op het gewestelijke grondgebied.

De dienst Crisis Management is belast met de belangrijke opdracht van het uitwerken van noodplannen verbonden aan de risico's die op het grondgebied van het Gewest aanwezig zijn. Zoals uiteengezet in de vorige hoofdstukken van dit verslag zijn de opdrachten rond de identificatie van en voorbereiding op risico's talrijk, en zijn er een groot aantal partners bij betrokken. Tussen beide cellen worden de strategische, tactische en operationele aspecten als geheel in overweging genomen.

B. DIENST WEAPONS & EXPLOSIVES

Het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 september 2015 houdende toekenning van opdrachten aan een hoge ambtenaar zoals bedoeld in artikel 48, derde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, bepaalt (artikel 1) dat de hoge ambtenaar de normaliter aan de provinciegouverneur toegekende bevoegdheden uitoefent zoals vastgelegd door de wet van 8 juni 2006 houdende de regeling van economische en individuele activiteiten met wapens, tenzij deze wet anders bepaalt.

De materie 'wapens' is een federale aangelegenheid die onder de FOD Justitie valt.

In overeenstemming met de hierboven genoemde wet en de voornaamste uitvoeringsbesluiten ervan, namelijk het koninklijk besluit van 20 september 1991 tot uitvoering van de Wapenwet en het koninklijk besluit van 29 december 2006 tot uitvoering van sommige bepalingen van de Wapenwet van 8 juni 2006, zijn de opdrachten van de hoge ambtenaar de volgende:

- Afgifte van vergunningen voor wapenbezit (model 4), vergunningen voor het dragen van wapens (model 5), Europese vuurwapenpassen, vergunningen voor wapenverzamelaars

(model 3), vergunningen voor wapenhandelaars (model 2), vergunningen voor schietbanen (model 13), speciale vergunningen (model 7) en vergunningen voor het transport van wapens (model 7):

- Vijfjaarlijkse herziening van vergunningen voor wapenbezit, vergunningen voor wapenverzamelaars, vergunningen voor wapenhandelaars, vergunningen voor schietbanen, speciale vergunningen en vergunningen voor het transport van wapens;
- Afgifte van bevelen tot beperking, opschorting of intrekking/weigering van vergunningen voor wapenbezit, vergunningen voor het dragen van wapens, Europese vuurwapenpassen, vergunningen voor wapenverzamelaars, vergunningen voor wapenhandelaars, vergunningen voor schietbanen, speciale vergunningen en vergunningen voor het transport van wapens, met name op grond van de openbare orde.

De hoge ambtenaar is dus bevoegd voor iedere aanvrager die zijn hoofdverblijf heeft (betreffende de procedures voor vergunningen voor wapenbezit, vergunningen voor het dragen van wapens en de Europese vuurwapenpassen) of wiens activiteiten plaatsvinden (betreffende de procedures voor vergunningen voor wapenhandelaars, schietbanen, wapenverzamelaars en speciale vergunningen) op het grondgebied van een van de 19 Brusselse gemeenten.

De wapenwet is echter niet van toepassing op de ordediensten (voor dienstwapens van de politie en de strijdkrachten gelden specifieke reglementeringen). Bovendien hebben de gewesten exclusieve bevoegdheden op het gebied van de jacht (afgifte van jachtvergunningen) en de in- en uitvoer van wapens (afgifte van in- en uitvoerlicenties), terwijl de gemeenschappen bevoegd zijn op het gebied van de schietsport (afgifte van sportschutterslicenties).

Aangezien de kwestie 'wapens' vele machtsniveaus aangaat, werkt de hoge ambtenaar dagelijks nauw

samen met vele diensten, zoals de wapendiensten van de 6 Brusselse politiezones, de wapendienst van de Federale Gerechtelijke Politie, de Dienst Speciale Zaken van Parket Brussel, de Federale Wapendienst van de FOD Justitie, de wapendiensten van de 10 provincies, de wapendienst van de Staatsveiligheid, het Centraal Vuurwapenregister, de Proefbank voor vuurwapens, de Cel Vergunningen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de veiligheidsdiensten van de Europese Commissie, de Raad van de EU, het Europees Parlement, de NAVO en de ambassades op het Brusselse grondgebied. Om de banden tussen de verschillende diensten te versterken, worden de verschillende actoren op het gebied van wapenwetgeving jaarlijks bijeengebracht in een door de hoge ambtenaar georganiseerde bijeenkomst (de bijeenkomst zal plaatsvinden op 9 november 2023).

Het grondgebied van het BHG telt meer dan 7000 wapenbezitters en jaarlijks wordt een aanzienlijk aantal wapenbezitvergunningen afgeleverd (422 in 2021, 569 in 2022 en 180 in 2023). Er worden eveneens vijfjaarlijkse controles uitgevoerd (afgewerkte controles: 1218 in 2021, 1059 in 2022 en 396 in 2023). Ieder jaar worden ook bevelen tot intrekking en weigering gegeven (57 in 2021, 39 in 2022 en 28 in 2023). Daarnaast hebben 45 wapenverzamelaars, 18 wapenhandelaars/tussenpersonen en 9 schietbanen een vergunning. Overigens hebben ongeveer honderd EU- en NAVO-veiligheidsfunctionarissen en ongeveer tien particulieren een vergunning om een wapen te dragen.

Tot slot is in 2023 de geleidelijke digitalisering van de 'papierene' dossiers, opgestart in 2021-2022, ook verder in gang gezet via de federale 'wapen'-databanken.

2. DIENST COMMUNICATIE

A. MONODISCIPLINAIR PLAN D5

Het werk aan het monodisciplinair plan D5 (Discipline 5 – ‘Informatieverstrekking aan de bevolking’) met betrekking tot het grondgebied van het BHG is gestart in 2022, met bijwerking ervan in de loop van 2023. Dit gebeurde op basis van de overwegingen van een specifieke werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van elke discipline.

Bij de opstelling van dit plan werd een eenvoudige en operationele structuur als doel nagestreefd. De gevolgde stappen om dit plan op te stellen, zowel voor de inhoud van het plan als de bijlagen, waren voorbereidende vergaderingen gevolgd door de redactie en aanpassingen in overleg. De presentatie van het plan in de provinciale veiligheidsceel is gepland voor 17 november 2023.

Dit instrument biedt een antwoord op alle opdrachten inzake waarschuwing en informatieverstrekking van de hoge ambtenaar tijdens crisisbeheer. Het bevat essentiële informatie zoals de contactgegevens van de verschillende betrokken actoren, uiteenlopende actiefiches (DIR D4, DIR Info, editor, woordvoerder, enz.), de activeringsprocedure voor mededelingen op de dynamische informatieborden, situatieschetsen, verschillende gidsen, brochures, handleidingen en nog veel meer.

Met het oog op de voorbereiding van bijzondere evenementen verwacht op het grondgebied van het BHG zijn er D5-bijlagen opgesteld om de opdrachten in realtime te verduidelijken en specificeren. Deze fiches zijn opgesteld na coördinatievergaderingen. We vermelden zo bijvoorbeeld de illegale bezetting van Paleisstraat 48 (zie hoofdstuk ‘Actueel’, ‘Ontruiming van kraakpanden’), de 20 km door Brussel, de Brussels Marathon, de nationale feestdag op 21 juli, de Autoloze Zondag of ook oudejaarsavond.

B. COMMUNICATIE-ASPECTEN IN HET KADER VAN HET PROJECT BRU RESPONSE

Ter herinnering, ‘BRU response’ is bedoeld om de autoriteiten en de hulpdiensten te ondersteunen met het oog op de coördinatie, de harmonisering en het meer zichtbaar maken van alle gewestelijke initiatieven op het vlak van noodplanning en crisisbeheer, evenals het activeren van de risicocycclus in het BHG.

‘BRU response’ sluit helemaal aan bij de gemeenschappelijke doelstelling ‘Voor een veilig Brussel’, die alle veiligheidsactoren in Brussel nastreven.

Burgerparticipatie is een transversale bekommernis geworden voor het BHG. Het idee is enerzijds om de afstand tussen de burgers en het gevoerde gewestelijke beleid te verkleinen en anderzijds om de burgers een stem te geven in het publieke debat.

Hiervoor zijn talrijke acties ondernomen zoals de communicatiecampagnes en presentatie van het project in februari/maart 2023, de samenstelling en coördinatie van de specifieke WG ‘Communicatie’, de organisatie van stands tijdens verschillende evenementen, de ontwikkeling en het gebruik van reclamezuilen voor de promotie van de burgerontmoetingen in de 3 gemeenten van het proefproject, de creatie van een informatiefilmpje ter ondersteuning van de burgerontmoetingen, promotie via persberichten, artikels op de website [safe.brussels](https://www.safe.brussels), sociale media, enz.

Het is interessant om te benadrukken dat het werk in verband met BRU response tot de ontwikkeling heeft geleid van een tweetalige tool die nog niet bestond op het nationale grondgebied. Het gaat om een informatiefilmpje van 5 minuten over crisisbeheer, met als scenario een ongeval in de tunnel en de inschakeling van de Brusselse gewestelijke autoriteit en haar diensten, het RCCR en de hulpdiensten. <https://www.youtube.com/watch?v=sGGxYUBn4fA>

C. ONTWIKKELING VAN DE WEBSITE

In 2022 onderging de website van de instelling safe.brussels een migratie naar een nieuw *content management system* (CMS) en een nieuwe omgeving in de huisstijl van safe.brussels. In 2023 werd een nieuwe webpagina toegevoegd over de opdrachten van de hoge ambtenaar: <https://safe.brussels/nl/de-hoge-ambtenaar>

Deze pagina, het resultaat van een samenwerking tussen de communicatiecel en de diensten van safe.brussels ter ondersteuning van de hoge ambtenaar, geeft informatie over de bijzondere Brusselse context inzake crisisbeheer, licht de opdrachten van de hoge ambtenaar toe als gedecentraliseerde autoriteit van de Federale Staat en bevat het laatste nieuws en de lopende projecten.

Rekening houdend met de verantwoordelijkheid van de hoge ambtenaar om risico's op het grondgebied te identificeren maar ook informatie te verstrekken aan de bevolking is op 13 oktober 2023 een nieuwe pagina 'Bereid je voor' toegevoegd aan de website. Deze pagina bevat onder meer informatie over de in 2023 afgewerkte risicoanalyse voor het grondgebied van het BHG, uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de hoge ambtenaar en samen met talrijke experts uit de gewestelijke besturen en veiligheids- en interventiediensten. Burgers vinden er dus meer informatie over bepaalde specifieke risico's in het BHG zoals die inzake energie (elektriciteitsschaarste of gastekort), extreme weersomstandigheden, spoorwegongevallen, vervuilingsspieken, enz.

D. COMMUNICATIECAMPAGNES

Begin 2023 heeft een grote communicatiecampagne voor meer bekendheid gezorgd van safe.brussels, als instelling van openbaar nut en als dienst van de hoge ambtenaar. Deze campagne streefde ernaar om een toegankelijke boodschap te richten aan de bevolking over noodplanning en crisisbeheer, maar ook om mensen te informeren, gerust te stellen en antwoorden te bieden op de vragen van burgers.

Het eerste doel van de actie is ervoor te zorgen dat de autoriteiten en crisisbeheersactoren gekend zijn en herkend kunnen worden in het kader van hun functies tijdens een crisis.

Daarbij is gekozen voor het thema van extreme weersomstandigheden om aan de bevolking de opdracht inzake voorbereiding en noodplanning van de hoge ambtenaar uit te leggen. Via een media-mix (affiches in de openbare ruimte, online, sociale media en radio) verbeterde deze campagne aan het begin van het jaar het imago en de bekendheid van safe.brussels en de hoge ambtenaar bij de partners en het brede publiek. Gelijktijdig met deze campagne moet worden gewezen op de ontwikkeling van een filmpje over crisisbeheer dat getoond is in de Brusselse bioscoopzalen. Deze video van dertig seconden werd vier weken lang vertoond in zeventig zalen en werd gezien door 209.740 bioscoopgangers.

E. OPVANG VAN BEGUNSTIGDEN VAN TIJDELIJKE BESCHERMING VOOR OEKRAÏNERS

In het verlengde van de coördinatie uitgevoerd tijdens de afgekondigde fase van crisisbeheer in het kader van de opvang van Oekraïense vluchtelingen⁴⁷, heeft de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie het voorzitterschap van de WG7 belast met communicatie, voortgezet.

Daarbij organiseerde de cel Communicatie het beheer en onderhoud van de website helpukraine.brussels, het gewestelijke platform in 5 talen (Nederlands, Frans, Engels, Oekraïens en Russisch). Dit werd beheerd in samenwerking met de Oekraïense gemeenschap van België.

De website biedt hulpmiddelen voor en informatie over:

- De te ondernemen stappen bij aankomst in België;
- De zoektocht naar huisvesting;
- De zoektocht naar werk: werk is een kernelement dat kan helpen om huisvesting te vinden;
- Onderwijs en opleidingen;
- Evenementen en activiteiten die door de Oekraïense gemeenschap worden voorgesteld of georganiseerd;
- Het recht op gezondheidszorg.

⁴⁷ Fase afgekondigd in maart 2022 en opgeheven in juni van datzelfde jaar.

CONCLUSIE

Dit activiteitenverslag maakt duidelijk dat de algemene steun voor het programma BRU response wijst op de wens van de veiligheidsactoren, de gemeentelijke autoriteiten en Brusselse gewestelijke besturen en ook de burgers zelf om deel uit te maken van de crisisbeheermechanismen.

Door het brede publiek meer inzicht te bieden in deze mechanismen en al deze actoren te ondersteunen in het denkproces over hun rol in een noodsituatie, is het doel van de afgelopen maanden, net als in de komende jaren, om geleidelijk aan een maatschappelijk netwerk op te bouwen dat in staat is om schokken op te vangen en terug te keren naar een evenwicht.

Met dergelijke ambitie moet worden vastgesteld dat de inspanningen rond risico-identificatie, noodplanning en oefeningen niet alleen kunnen worden uitgevoerd door de deskundigen in die vakgebieden. De manier waarop de beschikbare middelen in onze samenleving worden gemobiliseerd – namelijk de burgers, overheidsdiensten of individu's – is bepalend voor het beheer en de oplossing van elke crisis.

De verwezenlijkingen besproken in dit verslag, hoewel ze de opmerkelijke inzet tonen van de diensten van safe.brussels alsook de verschillende veiligheidsactoren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, wijzen ook op de noodzaak om aanzienlijke inspanningen te leveren voor samenwerking en betrokkenheid van iedereen.

Deze conclusie is de gelegenheid om de reeds genomen grote stappen en inspanningen in de kijker te zetten, verwezenlijkt door alle partners van safe.brussels, waaronder de verschillende hulp- en interventiediensten. We willen hen via deze weg hartelijk bedanken voor hun dagelijkse inzet en hun onontbeerlijke toewijding voor de burgers.

CONTACT

safe.brussels

Tel: +32 (0)2 507.99.11

de Lignestraat, 40 - 1000 Brussel

www.safe.brussels

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Sophie LAVAUX, Directrice-generaal

de Lignestraat, 40

B-1000 Brussel

D/2023/14.168/18

© safe.brussels 2023 Alle rechten voorbehouden

Het geheel of gedeeltelijk kopiëren van deze publicatie is enkel toegestaan onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat de bron duidelijk wordt vermeld als volgt: "LAVAUX Sophie, *Activiteitenverslag van de hoge ambtenaar van de Brusselse agglomeratie 2022-2023*, Brussels, 2024".

